TARA EN TOM BLIJVEN ALTIJD VERLIEFD **/ GERT-JAN HOSPERS OVER DE EMOTIE VAN THUIS /** HOME IS WHERE YOUR HOSPITA IS **/ VOX-EINDEJAARSSPEL**

VOX

nummer 5 / jaargang 14 / 17 december 2013

Onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen

Thûs

VOX

WIJ ZIJN VERHUISD...

naar de Thomas van Aquinostraat 4, kamer 4.00.06b.
Nieuwsgierig? Kom langs. De koffie staat klaar.

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeeck

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeeck
reserveringsbureau@fb.ru.nl
of bel: 024 - 361 58 25

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub
facultyclub@fb.ru.nl
of bel: 024 - 361 59 79

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

AC-HOP

BIJ ONS BEN JE VERZEKERD

- VAN ONDERSTEUNING
- VAN BELANGENBEHARTIGING
- VAN PROFESSIONELE HULP BIJ PROBLEMEN
- BELASTINGSERVICE

INFO: WWW.AC-HOP.NL

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

SINDS 1992

Excimer Laser Centrum Nijmegen

Ooglaseren in Nijmegen!

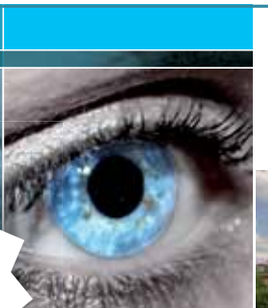

Studenten-korting 20%

Bel ons voor info:
024 3604747

Excimer Laser Centrum Nijmegen
Driehuizerweg 325, 6525 PM Nijmegen
info@excimerlasercentrum.nl
www.excimerlasercentrum.nl

zkn

Taal *verbindt.*

Start vanaf januari 2014

Taaltrainingen

- Keuze uit 14 talen • Compacte cursussen
- Snel resultaat • Extra online ondersteuning
- Scherpe tarieven – 50% korting voor studenten

WWW.RADBOUDINTOLANGUAGES.NL

VERNIEUWDE CURSUSOPZET VREEMDE TALEN

Radboud in'to Languages

Expertisecentrum voor taal en communicatie van de Radboud Universiteit Nijmegen

VOX NR. 5 12/2013 INHOUD

P.10 **/ INTERVIEW GERT-JAN HOSPERS /**
'Enschede ruikt anders dan Nijmegen'

P.16 **/ PORTRETTEN HOSPITA'S /**
'Wij hoeven echt niet te weten hoe laat je thuis bent'

P.30 **/ REPORTAGE /**
Voor Tara en Tom is een boom geplant

P.38 **/ WETENSCHAP /**
Ongeïdentificeerde slachtoffers '53 krijgen een naam

EN VERDER / P.6 / DIT WAS THUIS / P.8 / OPINIE / P.13 / COLUMN PH-NEUTRAAL / P.20 / KORT VERHAAL / P.23 / DE KWESTIE / P.35 / GEDICHT / P.41 / COLUMN STUDENT / P.44 / CULTUUR / P.46 / VOX CAMPUS

Foto cover: iStock (bewerking)

REDACTIONEEL

NIEUWJAAR

Ik had het helemaal voor elkaar. Kosmopoliet die ik er was, stapte ik in de trein naar Parijs. Daar zou mijn Franse vriendin – we kenden elkaar van stage in Brussel – me ophalen. Nieuwjaar 1998 aan de Seine! Ze kwam (een uur te laat, maar ze kwam) en nam me mee naar het appartement van vrienden. Studenten van wie de expat-ouders in het buitenland waren. Eén gevel was helemaal van glas en keek zowaar daadwerkelijk uit over de Seine. Ik droeg het rokje dat mijn moeder voor me had genaaid, zij hadden zich gestoken in pakken en jurken van Armani of wat voor schreeuwend duur merk dan ook. Ze spraken niet tegen mij. Te veel gedoe, dat Engels. Even voor middernacht liepen we naar een dampende Champs-Elysées om er nog voor het vuurwerk weer weg te gaan. De beste vriendin van mijn vriendin had pleinvrees. De groep bleef in het euforische feestgedruis, wij gingen op zoek naar een stil café. We vonden het niet. Om half twee lag ik in een koud, Parijs' bed. Ik miste de rij bij Roosje, ik miste de Molenstraat, ik miste mijn vrienden. Was ik maar thuis.

Annemarie Haverkamp
hoofdredacteur *Vox*

Lees meer mislukte nieuwjaars-ervaringen op pagina 7

www.facebook.com/voxweb.nl
@voxnieuws

SPEEL HET **VOX-EINDEJAARSSPEL** THUIS MET VRIENDEN **/** P.24

bürstner

Thuis

DE KEUZE VAN FOTOGRAAF **MONA VAN DEN BERG**

"Deze Sinti-vrouw fotografeerde ik voor het Parool. Ze woont in een caravan, maar moet vertrekken. De gemeente Amsterdam wil het kamp opruimen. Zij voelt zich er thuis. Ik voel me verwant met deze vrouw, want ik woon zelf in een woonwagen. Ik houd van de rust en de natuur. Als ik op reis ben, voel ik me het meest thuis. Dat zit 'm in bijzondere ontmoetingen. Het Midden-Oosten trekt me enorm. De mensen zijn er zo warm."

DIT WAS **THUIS**

VOLGENS PAUL VAN DEN BROEK

Home is where your heart is. Met deze gevleugelde uitspraak, die elders in deze huiselijke december-Vox natuurlijk voorbij komt, heb ik hetzelfde als met veel andere tegeltjeswijsheden: als je er even over nadenkt, verliest de boodschap aanzienlijk aan kracht. Neem de voetbalclub waar ik elke zaterdag langs de lijn sta om het elftal van mijn zoon te coachen: het heeft mijn hart, maar mijn thuis is het niet. En bij de paar tijdschriften die ik samen met een team van drie vrienden in mijn vrije tijd heb gemaakt (zeg maar: om een steentje bij te dragen aan de samenleving) ligt een nog groter stuk van mijn hart dan bij de magazines op mijn werk, maar opnieuw: thuis is het niet.

En dat ik al bijna vijfentwintig jaar geleden mijn entree maakte op de redactie van dit blad en sommigen mij daarom scharen onder het spreekwoordelijke meubilair, maakt van de campus nog steeds geen thuis. Dat is maar goed ook. Zou ik aan de campus dezelfde eisen stellen als aan thuis, dan zou de kamer waarin ik de meeste tijd doorbreng, meer van mezelf moeten zijn dan de opeenvolgende kantoren die aan onze redactie worden gegund. Ergernis troef dus, en dat leidt tot niks. Ik heb hier gewoond in een rare barak, in een kantoortje aan de Thomas van Aquinostraat en – tegenwoordig – in een onderkomen in een vleugel aan de Comeniuslaan die alleen met een sloophamer valt te redden. We leven ermee en erin, en de ruimtes die ik naar mijn hand kan zetten laat ik thuis.

Thuis is ook waar ik meteen bij binnenkomst na mijn werk mijn schoenen verruil voor wintersokken en naar boven loop om een andere kloffie aan te trekken. Nu is mijn campustenue heus niet het hoogtepunt van modieuze verfijning, maar niks zit zo goed als de spijkerbroek die veel te oud en versleten is om je er buiten met goed fatsoen in te kunnen vertonen.

Maar jawel, iets van een thuisgevoel kleeft ook aan mijn werk. Ik kijk nu dagelijks naar de paden en grasvelden en popel om ze aan te pakken als mijn tuin: weg met die rotte bladeren. Ik merk het nu we weer op het punt staan opnieuw te verhuizing, terug naar een onderkomen aan de Thomas van Aquinostraat. Gezien de centrale ligging voor Vox een betere kamer in het huis dat campus heet dan de redactieruimte aan de Comeniuslaan. Ik zal me daar straks ongetwijfeld beter thuis voelen, zonder er thuis te zijn. Want ook daar zal ik niet lopen op wintersokken en blijft de best zittende spijkerbroek thuis.

So far

Promovendus Ganesh Manjeri (29) komt uit Mumbai en werkt als onderzoeker op de afdeling biochemie van het Nijmegen Centre for Molecular Life Sciences. "Van huis uit ben ik hindoeïst. Thuis vier ik dan ook geen kerst. Wel hebben we eind oktober een soortgelijk feest, namelijk Diwali, het lichtjesfeest. We vieren dan dat het goede van het kwade wint. Hierbij delen wij zoetigheden en ander eten met de hele familie en steken we vuurwerk af. Ik heb een paar christelijke vrienden, met hen vierde ik weleens kerst. Iemand verkleedde zich als kerstman, we luisterden muziek en aten samen. Voor mij was het een periode waarin ik vrij was en bij vrienden kon zijn. Nu ik hier in Nijmegen zie dat de mensen om me heen familie opzoeken tijdens kerst, mis ik mijn eigen familie. Gelukkig komen er vrienden uit Oostenrijk naar Nijmegen. Ze blijven vijf dagen bij me logeren en misschien ga ik wel met ze mee naar de kerk op kerstavond."

'Thuis vier ik geen kerst'

Even op en neer voor de feestdagen is moeilijk als je familie aan de andere kant van de wereld woont. Hoe vieren buitenlandse medewerkers en studenten kerst?

IN HET NIEUWS

WAALBRUG Het is ste-hil aan de overkant, het is ste-hil aan de overkant... En niet omdat NEC het zo geweldig doet – dat doet ze niet – maar omdat Lent sinds de aanleg van de nieuwe Waalbrug eigenlijk niets meer is dan een verkeersplein met toegang tot Nijmegen. De Oversteek ligt er inmiddels. Nijmegen vaart er wel bij, aldus politiek geograaf Henk van Houtum. "Nijmegen mag zich scharen in een reeks prachtige steden die een rivier in zich herbergen."

RAADSLID De achttienjarige bestuurskundestudent Demi van Wijk maakt kans om tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in maart een Beuningse zetel te veroveren. Ze werd vanwege haar studie gevraagd en zei na het bestuderen van het programma van de lokale partij Beuningen Nu en Morgen 'ja'.

VERZET Was jij in het verzet gegaan? Een goede voor in de kroeg, waar we allemaal 'natuurlijk' antwoorden en ondertussen blij zijn dat de vraag voor deze generatie vermoedelijk nooit concreet zal worden. Voor de Nijmeegse politievrouw Annie van Velzen werd de vraag wel concreet. Ze ging in het verzet, werd opgepakt en overleefde Kamp Vught en Ravensbrück. Alumnus en oud-medewerker Anneke Nolet schreef een biografie over Van Velzen, haar peettante.

GUNMAN "De man stapt naar voren en ziet mij in zijn ooghoek bewegen. Hij draait en richt. Eén seconde kijk ik de dood, een M4, in de ogen. Een SWAT-agent. Hij komt de verdieping uitkammen."

BOVEN HET **MAAIVELD**

VOOR DAGELIJKS NIEUWS: **VOXWEB.NL**

De Oversteek. Foto: Erik van 't Hullenaar

Student (en *Vox*-columnist) Niek Janssen studeert momenteel aan Yale en maakte daar een *lockdown* mee. Er was een *gunman*, een gek met een geweer, op de campus. Het leverde gespannen uurtjes op, maar bleek een *hoax*.

GAMEN Zo'n *gunman* zal wel veel *Call of Duty* spelen, wordt vaak gesuggereerd. Hoogleraar Orthopedagogiek Isabela Granic deed een omvangrijke literatuurstudie en concludeert: gamen – ook shooters – is goed. Van het spelen van games krijg je een beter geheugen, leer je problemen oplossen en raak je emotioneel beter bestand tegen teleurstellingen. Ha, we wisten het wel. Brb n00bs 2 pwn.

HAVANA De bijnaam Havana aan de Waal kwam weer veelvuldig voorbij begin december. Op een Facebookpagina klagen studenten uit allerlei steden over 'linkse indoctrinatie' op universiteiten. Is het echt zo erg? *Vox* belde rond. "Ik mag zelf ook graag *tongue in cheek*-grappen maken, maar dan van de rechtse soort [...] Het zou mij niet verbazen als zij die struikelen over vermeende linkse indoctrinatie gewoon de ironie misten", zegt Marcel Wissenburg, hoogleraar Politieke theorie én VVD-lid. Opinie, spot en provocatie zijn prima en uitdagend, aldus Wissenburg. "Tenzij docenten heilig overtuigd zijn van hun eigen gelijk en enkel preken – die zijn inderdaad een schande voor de academische wereld."

007 De AIVD probeert studenten te ronselen als informant. Ivo Roodbergen, toen hij werd benaderd vanwege zijn scriptieonderzoek in Egypte net als stagiair in dienst bij het AD, bracht het balletje in die krant aan het rollen. Roodbergen bleek niet de enige; zo werd student Mike Ligthart ook benaderd. Ligthart was zijdelings betrokken bij studentprotesten tegen het overheidsbeleid. Ligthart: "Ze vroegen of ik wilde vertellen wat er tijdens de voorbereidingen van die acties werd besproken. Ik sloeg het aanbod af."

HAPPY HOURS Het goede nieuws voor de student die wel van een biertje houdt? Het voorstel om de tap eerder te sluiten bij (onder andere) sociëteiten werd door de Nijmeegse gemeenteraad weggestemd. Het slechte nieuws voor de student die wel van een biertje houdt en een beperkt budget heeft? Het verbod op happy hours kwam er wel door. Een troost: niets maakt studenten creatiever, de studentverenigingen hebben de eerste mazen in de wet al gevonden. Hoe? Kijk voor het antwoord – en meer nieuws – op Voxweb.nl.

(ON)GELUKKIG NIEUWJAAR

De jaarwisseling moet een hoogtepunt zijn. Juist daarom valt het vaak zo tegen. Drie *Vox*-medewerkers over hun *worst new year*:

Jolene Meijerink, redacteur
"Eerste kerstdag wilde ik per se bij mijn ouders zijn. Gevolg was dat ik als compromis met oud en nieuw naar mijn schoonouders in Groningen moest. Terwijl mijn vriendinnen sms-ten hoe leuk het feestje was, zat ik met vriend en schoonouders op de bank de oudejaarsconference te kijken. Af en toe grinnikten we, maar het was vooral stil. Om twaalf uur zoenden we elkaar en liepen we naar buiten. We hoorden knallen, maar door de mist zagen we niets. Om half een gingen we naar bed. Geen feest, geen vuurwerk, geen plezier. Het was de eerste en laatste keer dat ik oud en nieuw in Groningen vierde."

Lydia van Aert, eindredacteur
"Eind november schiet mijn sociale veld acuut in de stress en start een Whatsappgroep over de kwestie Waar Is Het Hipste Oud- en Nieuwfeest? Half december zijn we 416 berichten en een virtuele scène verder: 'Jouw schuld dat Roosje nu uitverkocht is! Jij wilt je zeker af laten lebberen in Malle Babbe?' Als zich vervolgens twee afsplitsingen vormen die respectievelijk naar Helsinki willen vliegen of willen Catannen in een vakantiehuisje, overweeg ik een vuurwerkbom aan mijn smartphone te tapen. Maar toch. In de ochtend van 1 januari, sentimenteel van de champagne, vind ik ons zielsgelukkig terug in die ene buurtkroeg zonder kaartverkoop. En ik lispel: "Jullie zijn fantastisch.""

Joep aan den Boom, freelance journalist
"Samen met Marianne strompel ik richting haar huis. Het is al licht en door de laaghangende mist vormen zich piepkleine druppeltjes aan mijn wimpers. Ik ben zo dronken dat ik het verschil tussen Rita Verdonk en Miley Cyrus niet kan zien. We staan stil bij een twee-onder-een-kapwoning. Of ik een eitje lust. Ik antwoord dat ik alles prima vind, zolang er aspirine bij wordt geserveerd. In de keuken zitten twee meiden aan tafel. "Leuke zusjes heb je", zeg ik, waarop één van de twee zegt: "Wie is dat, mam?""

Heino Falcke

Heino Falcke, hoogleraar Sterrenkunde, haalde samen met twee collega's van andere universiteiten een Europese onderzoeksbeurs van veertien miljoen euro binnen. Het drietal – en hun groepen – gaat onderzoek doen naar het zwarte gat dat zich in het hart van onze Melkweg zou moeten bevinden. Een zwart gat heeft zoveel massa dat zelfs licht niet aan zijn zwaartekracht kan ontsnappen. Falcke werkte al tijdens zijn proefschrift aan het begrijpen van zwarte gaten. "Ik keer nu in feite terug bij mijn eerste wetenschappelijke liefde", zegt hij lachend. De sterrenkundige denkt de *black hole* te kunnen vinden door de *event horizon*, het punt waar licht voor het laatst waarneembaar is voordat het in het gat verdwijnt, in kaart te brengen. Die rafelrand moet te vinden zijn, theoretiseerde Falcke al jaren geleden. Einsteins relativiteitstheorie impliceert dat hij er moet zijn.
Nu is de techniek ver genoeg om de theorie te toetsen. Falcke: "Het is voor ons – voor mijn hele groep – een prachtige afsluiting van wat al een mooi en productief jaar was." Het biedt de groep zekerheid, tijdelijke contracten kunnen worden verlengd: de Radboud Universiteit blijft voor Falcke's groep een thuis.

TOSTI-APPARATEN VOOR **MEER THUISGEVOEL**

De campus moet een verandering ondergaan: van plek waar je toevallig studeert of werkt, naar een thuis waar je graag verblijft. Dat zegt Patrick Verleg, voormalig voorzitter van de Studentenraad en mede-initiatiefnemer van een nota die beoogt het thuisgevoel op de campus te versterken.

De campus is meer dan een toevallige verblijfsruimte waar studenten en medewerkers bij elkaar komen. Als voorzitter van de Studentenraad heb ik vorig jaar meegewerkt aan een nota die allerlei maatregelen voorstelt om van de campus een ruimte te maken waar mensen graag de hele dag blijven. Een ruimte om te studeren en te werken, en om tussendoor te kunnen ontspannen met een hapje eten, bezoek aan een café of gewoon een kletspraatje. Dat schrijf ik niet omdat ik dat zelf leuk en belangrijk vind – hoewel, dat ook – maar omdat steeds meer studenten erom vragen. Het is goed om te zien dat sinds onze nota een half jaar geleden verscheen, maatregelen zijn genomen om de campus te verbeteren. De aanpassing van de Refter is een mooi voorbeeld. Van een wat kille bedrijfskantine is die inmiddels veranderd in een restaurant waar het prettig is om te verblijven, met banken om te ontspannen, afgeschermde zitjes en verschillende mogelijkheden om van de ruimte gebruik te maken.

Huiskamerproject

Natuurlijk moet elke student zelf weten of hij of zij 's morgens in Doetinchem in de trein stapt, hier colleges en werkgroepen volgt en daarna meteen weer naar huis gaat. Daar kunnen mensen heel goede redenen voor hebben. Maar de ideale student is volgens mij de student die ook andere studenten ontmoet. Academische vorming is ook: met elkaar discussiëren en elkaar helpen met de studie. De campus moet daartoe uitnodigen. En ik ben niet de enige met deze opvatting. In de voorgaande jaren, toen ik in de Studentenraad zat, kregen we veel signalen uit onze achterban om iets te doen aan de inrichting van de gebouwen en buitenruimte op de campus. Die behoefte blijkt ook uit het Huiskamerproject van de Studentenkerk, een plek voor ontmoeting die altijd vol zit. Dat de universiteit de vraag nu ook serieus neemt, is een positieve ontwikkeling en illustreert dat het probleem breder leeft. Bij de inrichting van het Grotiusgebouw wordt er rekening mee gehouden dat studenten in groepjes willen studeren en overleggen. Er worden plekken gecreëerd waar je met je laptop aan de slag kunt, er komen goede en snelle internetverbindingen. Dat moet óók in de bestaande gebouwen gebeuren. Heel veel studenten maken collegeaantekeningen op de laptop,maar in de grote collegezalen zijn slechts een paar stoelenrijen uitgerust met stopcontacten. Dat is onvoldoende. Het aanbrengen van meer stroompunten is een relatief eenvoudige ingreep die de universiteit in alle zalen kan toepassen. En zo zijn er meer kleine maatregelen die grote effecten kunnen sorteren.

OPI
NIE

ZELF EEN OPINIE INSTUREN KAN OOK
MAIL 'M NAAR
REDACTIE@VOX.RU.NL
DE REDACTIE HEEFT HET RECHT DE BRIEF IN TE KORTEN.

Neem de studiezalen van de letterenfaculteit. Die zitten altijd vol. Waarom komen er niet een paar ruimtes bij voor overleg en zelfstudie? En denk aan het ontbreken van kluisjes in bijna alle gebouwen. Waarom worden er niet overal kluisjes geplaatst, zodat studenten hun spullen kwijt kunnen als ze even gaan eten of sporten? Waarom staan niet op allerlei locaties van die powernap-stoelen zoals de Eindhovense universiteit heeft, waarin je even kunt ontspannen? Dit soort eenvoudige middelen, die weinig kosten, kunnen het thuisgevoel op de campus al zeer versterken.

Supermarkt

Maar er is meer. Er zijn grotere stappen te zetten die wat meer tijd en geld vergen, maar die wel van belang zijn. Denk aan de komst van een supermarkt op de campus. Een soort AH to Go, die er nog steeds niet is, omdat de universiteit zo beducht is voor concurrentie voor de kantines. En waarom krijgen studieverenigingen geen ruimtes tot hun beschikking die ze zelf kunnen beheren? Nu beperken die zich tot kantoren. Denk aan ruimtes waar studenten tussen de middag of na de colleges bij elkaar kunnen komen. Om te lunchen of iets te drinken en om elkaar te helpen met opdrachten. Op de bètafaculteit bestaan al zulke ruimtes en je ziet dat ze studenten bij elkaar brengen. Het komt de studieresultaten ten goede. En de portemonnee: een zelfgemaakte tosti kost vijftig eurocent, een Refter-tosti meer dan twee euro. Het is geen verkeerde gedachte om ook in de formele kantines magnetrons en tostiapparaten neer te zetten die mensen zelf kunnen bedienen. Dat maakt de kantines uitnodigend om er een tijdje te verblijven en te studeren.

Warme gevoelens

Een aangenaam thuisgevoel op de campus levert bovendien een aantal extra voordelen op. Als studenten borrels organiseren in hun eigen verenigingskamers, versterkt dat het contact tussen studenten en docenten. En belangrijker: het studierendement zal toenemen, door meer samenwerking tussen studenten en meer studie-uren op de campus. En ook doordat studenten een ander studieritme aanleren. Het blijkt dat studenten het studeerpatroon dat ze hun eerste jaar volgen, voortzetten tijdens de hele studie. Als ze meteen bij aanvang van de studie een goed studeerbare campus aantreffen, hebben ze daar hun hele studie profijt van. Bovendien is te verwachten dat het aantal spookstudenten zal afnemen. Studenten die zich verloren voelen op de campus, hebben eerder de neiging de studie te staken. Dat voorkom je met betere mogelijkheden voor contacten. Ten slotte werkt het thuisgevoel dat je tijdens je studietijd ervaart je hele leven door. En dat komt het alumnibeleid ten goede, dat steeds belangrijker wordt voor de universiteit. De warme gevoelens die mijn ideale campus bij me oproept, raak ik nooit meer kwijt.

Patrick Verleg is masterstudent informatica en was in 2012-2013 voorzitter van de Universitaire Studentenraad en in die hoedanigheid medesamensteller van de nota Studeren op de Campus. Dit verhaal schrijft hij op persoonlijke titel.

So far

Kerstmis is in Taiwan geen nationaal feest. Geschiedenisstudent Liwen Wang (22) kijkt meer uit naar Chinees nieuwjaar. "Kerstmis vieren wij een beetje zoals in Nederland Sinterklaas wordt gevierd. Als klein kind maakten mijn ouders me wijs dat de kerstman bestond en kreeg ik cadeautjes. Nu breng ik kerst door met mijn vrienden, we geven elkaar kleine cadeautjes. Voor mij betekent Kerstmis niet zoveel, maar ik vind 25 december een speciale dag omdat mijn moeder dan jarig is. Tijdens de kerstvakantie ga ik dit jaar met een vriendin naar Duitsland en Turkije. Op oudjaarsdag vliegen we terug naar Amsterdam om daar de jaarwisseling te vieren. Eind januari ga ik terug naar Taiwan, dan ben ik net op tijd weer terug voor Chinees nieuwjaar. Die dag hebben we een familiereünie bij mijn grootouders en gaan we met z'n allen eten. Dat is bij ons dan weer een groot feest. Voor mij is Chinees nieuwjaar belangrijker dan kerst."

'Ik ga met een vriendin naar Duitsland en Turkije'

COLOFON

***Vox* is het maandelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.**

Redactie-adres: Comeniuslaan 6
Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen
Tel: 024-3612112 Fax: 024-3612874
redactie@vox.ru.nl
www.voxweb.nl / @voxnieuws
Redactie: Paul van den Broek, Annemarie Haverkamp (hoofdredacteur), Jolene Meijerink, Mark Merks, Martine Zuidweg
Beeldredactie: Dick van Aalst, José Koot
Columnisten: Lieke von Berg, PH-neutraal
Aan dit nummer werkten mee: Lydia van Aert, Jelko Arts, Joep aan den Boom, Jimmy Israel, Marlon Janssen, Jorg Leijten, Simon Mamahit, Robin Oostrum, Irene Schoenmacker, Joep Sistermanns, Freek Turlings
Fotografie: Mona van den Berg, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten
Illustraties: emdé, Eliane Gerrits, Menah
Vormgeving en opmaak: Gloed*communicatie*, Nijmegen
Advertenties: Bureau van Vliet
Tel: 023-5714745
zandvoort@bureauvanvliet.com
advertentie@vox.ru.nl.
Abonnementen: Personeelsleden, studenten: €25,-. o.v.v. student- of personeelsnummer. Overigen: €35,- over te maken op ING-Bank 1363505 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen
Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie Vox
Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen
Tel: 024-3615804
Druk: MediaCenter Rotterdam
Vox Campus: Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De volgende *Vox* verschijnt op 30 januari.

‘Niks zo mooi thui

als skomen'

Bijzonder hoogleraar City- en regiomarketing Gert-Jan Hospers weet als geen ander wat thuis voor mensen betekent. Hij schreef een boek over geografie en gevoel: wat plekken met ons doen. "Thuis is het decor van je leven."

Tekst: Martine Zuidweg / **Foto's**: Mona van den Berg

U bent bijzonder hoogleraar in Nijmegen, maar Enschede is uw thuisbasis: u werkt het grootste deel van de week aan de Universiteit Twente, woont ook in Enschede, u bent er zelfs geboren.
"Ja, ik ben wel een beetje verdacht wat dat betreft. Als ik Twente binnenrijd en de Twentse tongval hoor, dan ben ik weer thuis. Ruikt Enschede anders dan Nijmegen? Ja natuurlijk, dat komt ook omdat Enschede voor mij heel vertrouwd is. Dat is de plek waar ik herinneringen heb liggen, de straten ken, familie en vrienden heb. Als mensen zeggen dat ze het een lelijke stad vinden, denk ik: 'dat mag je vinden maar het kan me geen bal schelen.' Voor mij staat-ie in alle lijstjes op plek één."

Toch heeft Hospers zijn voelsprieten ook buiten Twente uitgezet. Twee van de drie studies die hij voltooide, waren buiten de regio (Universiteit Utrecht en Universiteit van Tilburg) en zijn eerste werkervaring deed hij op bij het Ministerie van Economische Zaken in Den Haag. Daar ontdekte hij meteen dat Enschede voor Randstedelingen een brug te ver is. Hij heeft er heel wat pr-praatjes moeten houden om zijn liefde voor de stad te verdedigen. Misschien springt hij daarom nu zo makkelijk in de bres voor dorpelingen of stedelingen die datzelfde doen met hún thuis.

In de ranglijst van gemeenten van de *Atlas voor gemeenten* is Amsterdam steevast the *place to be* en Emmen *no-go-area*. Hospers sloot zich dit voorjaar aan bij de Emmenaren die het niet langer pikten. Vlak voor publicatie van de nieuwe atlas brachten ze een persbericht uit met de cynische strekking 'hopelijk zijn we weer de laatste'. Hospers windt zich er zichtbaar over op. "Er wordt gedaan alsof die lijst een soort objectieve waarheid is over aantrekkelijke plekken. Maar het zijn Randstedelijke criteria, een ervan is 'ligging aan de Noordzee'. Dat halen ze in Emmen natuurlijk nooit. Zo'n lijst wordt een *self-fulfilling prophecy*. Als je maar vaak genoeg zegt dat het in Amsterdam gebeurt, gelooft iedereen het."

U zou in Amsterdam nog niet dood gevonden willen worden.
"Nou, ik kom er graag, zolang ik maar weet dat ik terug kan naar Enschede. Er is niks zo mooi als thuiskomen."

Wat maakt een huis een thuis?
"Twee elementen maken het verschil: tijd en emotie. Woon je langer in een huis, dan is de kans groter dat je je er thuis voelt. Het woord wonen is etymologisch verwant aan het woord wennen; je hebt tijd nodig om te wennen aan de nieuwe omgeving. Bij emotie gaat het om alles wat je in je huis hebt meegemaakt: feestjes,

‘THUIS IS EEN PLEK VOL **HERINNERINGEN EN VERHALEN**, HET DECOR VAN JE LEVEN’

geboortes, de wisseling van seizoenen. Thuis is een plek vol herinneringen en verhalen, het decor van je leven. Maar materiële zaken kunnen ook een bijdrage leveren aan het thuisgevoel. Het gaat dan om strikt persoonlijke en op het eerste gezicht misschien waardeloze spullen. Op de website *The Burning House* kunnen mensen een foto uploaden van spullen die ze meenemen als hun huis in brand zou staan. Je ziet dat het dan vaak gaat om hele kleine dingen: een vergrootglas van opa, een teddybeer, een dierbaar boek.”

Het liefst wil je natuurlijk alles meenemen.
“Mensen zijn niet voor niets zo honkvast. Als mensen verhuizen, is dat een heel ingrijpende beslissing. Er is onderzoek gedaan naar de sloop van een wijk in Boston, waarbij bewoners elders in de stad een huis kregen toegewezen. Na de verhuizing bleken de meeste mensen somber, bedroefd en futloos te zijn, vergelijkbaar met het gevoel dat mensen hebben als een dierbaar iemand overlijdt. Dat overkomt niet alleen ouderen; ook jongeren kunnen zich hechten aan hun buurt, al wordt vaak gedacht dat zij elkaar wel vinden via de sociale media. Collega-geografen hebben onderzoek gedaan onder Utrechtse jongeren die gedwongen uit hun buurt moesten verhuizen. De jongeren ervoeren de verhuizing ook als zeer ingrijpend. Waarom? Ze kwamen hun vrienden niet meer toevallig tegen op straat. Ironisch genoeg kom je er vaak pas achter hoe belangrijk een thuis voor je is, als je eruit moet. Je sloopt niet alleen een gebouw, maar ook alle herinneringen die daar liggen.”

Kan het huis van een ander aanvoelen als thuis?
“Nee. Mensen zeggen wel ‘doe alsof je thuis bent’, maar dat is een illusie. Het is wel zo dat we ons bij de een meer thuis voelen dan bij de ander. Ik denk dat dat te maken heeft met de mate van herkenning. Waarom vind je sommige plekken aantrekkelijk? Op de een of andere manier gaan mensen, ook op vakantie, op zoek naar herkenningspunten, dingen die ze herkennen uit hun eigen omgeving, van thuis.”

Maakt het nog uit hoe het huis is ingericht?
“De vorm van het meubilair kan een positief effect hebben, blijkt uit een recente Amerikaanse studie. Proefpersonen kregen plaatjes te zien van vier verschillende huiskamers. In de eerste twee kamers stonden meubels met ronde vormen, in de andere meubels met strakke hoeken en rechte lijnen. Op de vraag in welke kamers ze de meeste tijd zouden willen doorbrengen, koos de meerderheid voor de kamers met het zacht vormgegeven meubilair. Het blijkt ook dat daglicht en groen mensen op hun gemak stellen. Onderzoek toonde aan dat patiënten in het ziekenhuis die op groen uitkeken, sneller beter werden dan patiënten die dat uitzicht misten. Zelfs op een poster blijkt groen al effect te hebben.”

U noemt in uw boek het huis van de toekomst, vol technische snufjes als robotstofzuigers, gordijnen die met één druk op de knop open vliegen en een koelkast die communiceert met je smartphone. U ziet dat niet zo zitten?
“Die huisautomatisering is wel een oplossing voor al die ouderen die graag thuis blijven wonen. Maar je moet je afvragen of gezinnen en jongeren daar iets mee moeten. Kunnen we ons nog wel thuis voelen in een huis waar technologie de klok slaat? Het thuisgevoel zit ’m juist in de kleine gebaren: de tafel dekken, gordijnen dichtdoen, kaarsjes aansteken. Dat soort simpele dingen, die we met kerst straks ook weer doen, dat is thuis.”

U houdt de techniek buiten de deur?
“Ik heb mijn mobiel zes jaar geleden weggedaan en heb thuis ook geen internet meer. Ik observeerde mezelf en dacht: wanneer lees ik eigenlijk nog een boek? Ik was in huis voortdurend bezig met de buitenwereld. Een van de belangrijke functies van het wonen is privacy, gebor-genheid. Maar door de smartphone komt de buitenwereld voortdurend binnen. Nu al zien we dat mensen thuis moeite hebben om werk en privé te scheiden. Door de digitale technologie word je een beetje een vreemde thuis. Nu doe ik thuis weer dingen waar ik zin in heb.”

Plekken zijn als de poppen van een Russische Matroesjka — de houten poppen, die van groot naar klein in elkaar passen —, schrijft Hospers in zijn boek. Hoe verder van huis, hoe relevanter de grote poppen: natie, regio, stad, platteland. Een Chinese investeerder heeft die grootste pop voor ogen: Europa, misschien ook Nederland. Maar een Nijmegenaar ziet zichzelf vooral als stedeling of wijkbewoner. Hoe dichterbij onze dagelijkse leefwereld, des te belangrijker de kleine poppen: dorp, wijk, straat, huis.

Veel geografische vraagstukken kun je met de Matroesjka beter begrijpen, meent Hospers.

Zoals?
“Er is nu een strijd tussen verschillende gemeentes in Nederland die graag een luchthaven willen behouden, omdat het goed zou zijn voor de lokale economie. Ik zeg dan: verplaats je eerst in de mensen die daar gebruik van gaan maken. Die Chinese investeerder zal het worst wezen of het vliegveld in Enschede of Maastricht ligt. Vanuit het Chinese perspectief is twee uur in de trein vanaf Schiphol *peanuts*. Dat beeld van die poppen helpt je om meer grip

CURRICULUM

NAAM Gert-Jan Hospers (1974)
GEBOREN Enschede
STUDIE Hij rondde in 1999 drie studies af: algemene economie (Universiteit van Tilburg), Nederlands recht (Universiteit Utrecht) en bestuurskunde (Universiteit Twente).
PROMOTIE Al onderzoekend heeft hij zich ‘bekeerd’ tot de geografie, omdat hij erachter kwam hoe belangrijk de ruimtelijke dimensie in de economie is. Zijn proefschrift ging over structuurveranderingen in de economie van Europese regio’s (2004, Universiteit Twente).
LOOPBAAN Gert-Jan Hospers doceert economische geografie aan de Universiteit Twente en is bijzonder hoogleraar City- en regiomarketing aan de Radboud Universiteit. De zomervakanties gebruikt Hospers voor het schrijven van boeken. Hij

te krijgen op wat plekken met mensen doen."

En dus ook op wat we als thuis zien....
"Dat kan inderdaad heel erg wisselen. Afhankelijk van met wie je praat en waar je bent. Als je op vakantie bent in Europa en een inwoner vraagt waar je vandaan komt, zeg je waarschijnlijk: ik kom uit Nederland. Maar als je ergens in Nederland bent en iemand stelt je dezelfde vraag, zeg je: ik kom uit Nijmegen. In een café in de stad vertel je uit welke wijk je komt en tegenover een wijkbewoner noem je je straatnaam."

Zijn er plekken in de stad waar veel mensen zich thuis voelen?
"Je ziet dat we vaak terugkeren naar de middeleeuwse straatjes, de nauwe straatjes die op menselijke maat zijn gebouwd."

Hebben we die dan nog?
"Dat is precies het probleem, die hebben we haast niet meer. We zijn onze omgeving steeds meer gaan maken vanuit het perspectief van de automobilist: te brede straten, te grote pleinen, te hoge gebouwen. Veel steden hebben last van wat het Brasilia-syndroom wordt genoemd. Brasilia, hoofdstad van Brazilië, ziet er vanuit het vliegtuig prachtig uit, maar als je er rondloopt, is het een drama. Die stad is helemaal volgens de maquette gemaakt, voor de auto. Je kunt er als voetganger niks mee. Wij voelen ons juist thuis op plekken in de stad die zijn gebouwd met de focus op ooghoogte: dus vanuit het perspectief van de voetganger die met vijf kilometer per uur door een straat loopt en daarbij graag details ziet, zoals verschillende typen voordeuren, en even op een bankje wil kunnen uitrusten."

Zijn er ook plekken waar echt niemand zich thuis voelt?
"Dat zijn de *non-places*, plekken die overal hetzelfde zijn, denk maar aan vliegvelden en parkeerplaatsen langs de autobaan. Mensen verblijven daar niet graag en dat hoeft ook niet, want het zijn plekken van transitie. Voor de rest durf ik de stelling aan dat zelfs de minst aantrekkelijke plek heel aantrekkelijk kan zijn voor de mensen die er een band mee hebben. Dat is de paradox van Bellingwedde. Bellingwedde is een gemeente in Oost-Groningen die twee jaar geleden door *Elsevier* werd uitgeroepen als de minst aantrekkelijke woonplaats van ons land. Een week na publicatie van de ranglijst stond in *Elsevier* een ingezonden brief van een inwoner uit Bellingwedde."

Deze blijkt een heel ander gevoel te hebben bij zijn woonplaats dan *Elsevier* veronderstelt. 'Als ik 's ochtends de krant uit de brievenbus aan de doorgaande weg haal en dan minutenlang niets anders hoor dan vogels – veel vogels – denk ik: dit is de beste plek, nummer 418 op de lijst van *Elsevier*.'

Hospers kijkt verwachtingsvol, zegt dan, net iets harder dan daarvoor. "Deze man begrijpt het! Bij geografie gaat het om gevoel. Zelfs een plek die volgens de lijstjes niets bijzonders te bieden heeft, kan heel bijzonder zijn voor mensen die er een band mee hebben. Dat is ook het vervelende van die lijstjes; mensen moeten uit de krant lezen dat ze eigenlijk helemaal niet gelukkig mogen zijn in de plaats waar ze wonen. Onzin natuurlijk. Een plek is geen getal. Een thuis is niet te kwantificeren." ✱

publiceerde over demografische krimp, de romantiek van het Ruhrgebied, citymarketing en de ontwikkeling van Twente.
BRAND Als zijn huis in brand zou staan, neemt hij mee: zijn schoolkaart van Scandinavië, souvenirs uit het buitenland en een album met familie- en vriendenfoto's en kaarten die hij van ze kreeg. En natuurlijk zijn op maat gemaakte trekkingfiets.

COLUMN

PH-neutraal

PH-neutraal is **docent** en **onderzoeker** aan de Radboud Universiteit.

Ontslag

Vroeger had ik nogal de neiging om door iedereen leuk gevonden te willen worden. Vermoeiend, zeker als je in een groot team werkt. Er viel dan ook een enorme last van mijn schouders toen ik besloot alleen nog maar leuk gevonden te willen worden door mensen die ik zelf leuk vind. Ook dat heb je natuurlijk niet in de hand, maar het kost een stuk minder energie, zeker omdat ik niet bijster veel mensen leuk vind. Ik bleek een stuk selectiever dan ik ooit had gedacht, zowel privé als op de universiteit. Maar als ik iemand leuk vind, vind ik hem of haar ook écht leuk.
Iemand die ik leuk vind, wil ik graag om me heen hebben. De andere kant van deze medaille is dat ik mensen die ik niet leuk vind graag zo ver mogelijk bij me vandaan houd, maar ik heb een aardig pantserlaagje ontwikkeld om dit soort volk in de goed-vaderlandse traditie te gedogen. Om de grote wijsgeer Al Bundy maar eens te citeren: '*Can't live with them, can't kill them all.*' Zo is het, al kan ik niet ontkennen dat ik nog wel eens moordneigingen heb, maar dat terzijde.
Lastiger is het mijn favorieten om mij heen te houden. Dat kan natuurlijk liggen aan het feit dat ik niet tot hún favorieten behoor – pijnlijk, maar het moet wél van twee kanten komen –, maar soms spelen heel andere zaken een rol. Zoals nu de economie en het ministerie van OCW, dat besloten heeft de subsidie voor mijn afdeling te korten waardoor één mijner favoriete collega's op de keien wordt geschopt. Ontzettend zuur voor de collega in kwestie, maar enig afgeleid leed komt ook mij toe. Want het verstoort natuurlijk fors de moeizaam verkregen ideale verhouding tussen de collega's bij wie ik gaarne vertoef en hen die ik liefst een enkeltje Expeditie Robinson zou gunnen. Hetgeen mij op het idee bracht om de ontslagvolgorde via een soort 'eilandraad' vast te stellen, zodat de leuken kunnen blijven. Al zou het mij niet verbazen als ik er dan als eerste uit zou vliegen – en ik mijn favoriete collega nog steeds moest missen.

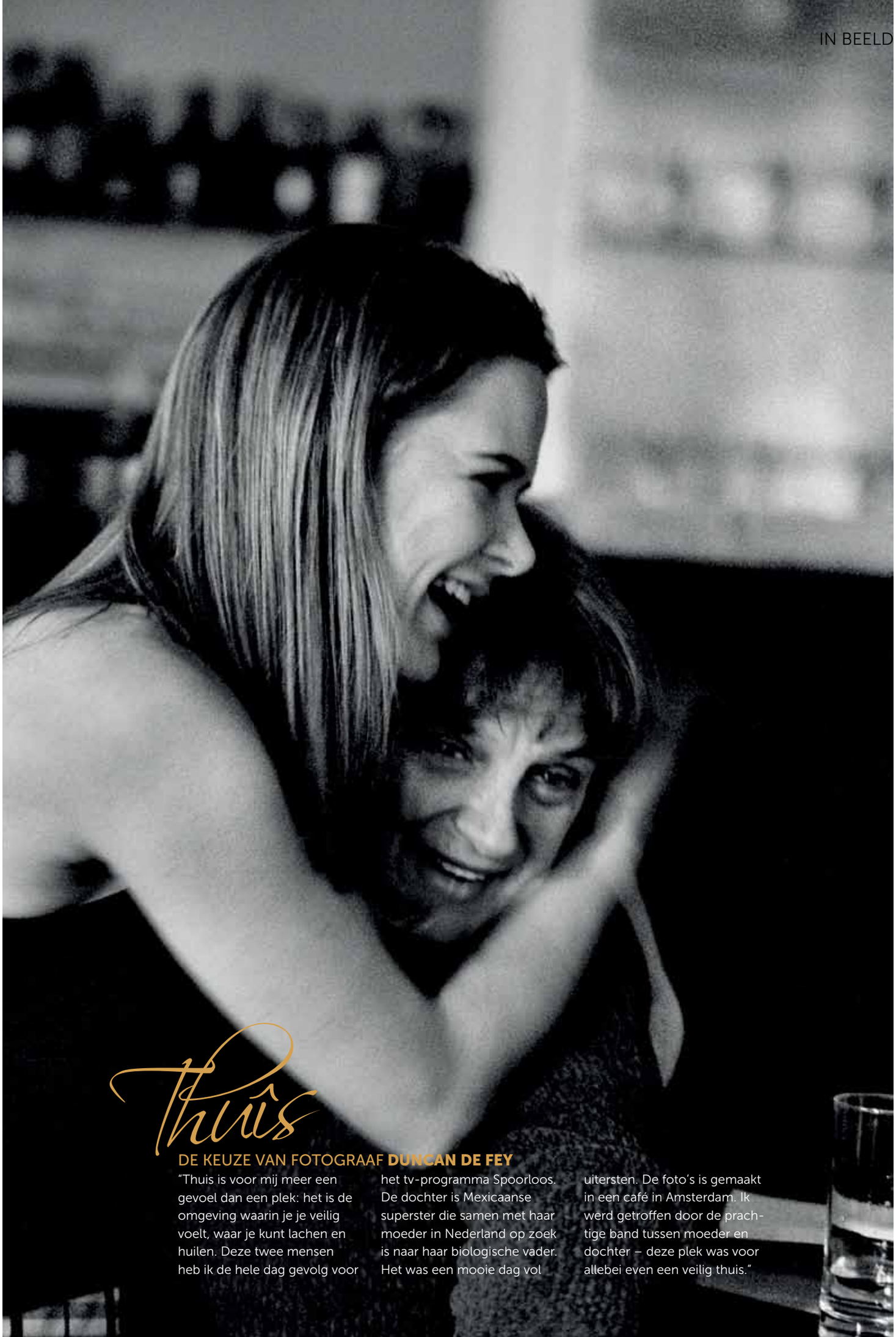

Thuis

DE KEUZE VAN FOTOGRAAF **DUNCAN DE FEY**

"Thuis is voor mij meer een gevoel dan een plek: het is de omgeving waarin je je veilig voelt, waar je kunt lachen en huilen. Deze twee mensen heb ik de hele dag gevolg voor het tv-programma Spoorloos. De dochter is Mexicaanse superster die samen met haar moeder in Nederland op zoek is naar haar biologische vader. Het was een mooie dag vol uitersten. De foto's is gemaakt in een café in Amsterdam. Ik werd getroffen door de prachtige band tussen moeder en dochter – deze plek was voor allebei even een veilig thuis."

WIJ BIEDEN EEN THUIS

Tekst: Joep Sistermanns / **Foto's:** Duncan de Fey en Erik van 't Hullenaar

Ze doen het uit idealisme, bij wijze van oudedagsvoorziening of voor de gezelligheid: hospita zijn. Zonder hospita's zouden veel studenten dakloos zijn of niet op kamers kunnen. Hoe is het voor René, Matt, Ab, Ellie en Heleen om hun huis te delen? "Onze huurder Twan zette met Pasen beschilderde eieren neer."

‘JE MOET ELKAAR VERTROUWEN KUNNEN GEVEN’

René Donders (44) en Matt Janssen (62) zijn kunstenaars. In 2005 betrokken ze een groter huis om het te kunnen delen. Er wonen vier studenten.

“In 2005 zijn wij hospita geworden, puur uit idealisme. We wilden graag in een groot huis wonen dat we met veel mensen zouden kunnen delen. Na lang zoeken vonden we precies wat we zochten in de Schoolstraat. We wonen hier nu met zijn zessen: Matt, ik en vier studenten. Nederlandse én internationale.

Het is heel interessant om te zien hoe verschillende mensen met verschillende achtergronden tóch goed met elkaar kunnen leven.

We hebben wel eens problemen gehad, hoor. Maar die zijn nooit onoverkomelijk geweest. In een huishouden als dit word je uitgedaagd oplossingen te vinden en je leert écht met andere mensen omgaan. Je zit constant met cultuurverschillen: andere gewoontes, een andere taal, ander eten. Je wordt er heel dynamisch van.

In ons huis hebben de deuren geen sloten. Dat hebben we bewust gedaan, je moet elkaar vertrouwen kunnen geven. In de regel gaat dat goed. Voor sommigen is het even wennen, maar dat duurt altijd maar even. Toen we een meisje in huis hadden met psychische problemen, hebben we dat wat meer in de gaten gehouden.

Hier in huis is altijd wat te doen. We eten samen, geven feestjes en houden filmavonden. Mijn collega’s snappen er niets van. Hoe we het volhouden. Al die mensen over de vloer, al die drukte. Maar wij zouden niet anders willen. Het is misschien een beetje on-Nederlands, maar het werkt prima. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd. Zo is ‘t maar net.”

‘WIJ HOEVEN ECHT NIET TE WETEN HOE LAAT JE THUIS BENT’

Ab en Ellie Polman zijn 73 en 74 jaar. Al tien jaar verhuren ze hun zolder.
“Met één huurder hebben we een wel heel speciale band opgebouwd: met Ichiro Hasuo uit Japan. Toen hij net bij ons woonde was hij heel stil en afwachtend – dat had te maken met de Japanse cultuur. Maar hoe langer hij hier was, hoe vrijer hij werd. Hij ging stappen, mengde zich onder leeftijdsgenoten en ook met ons verbeterde het contact. Hij is ons uiteindelijk gaan beschouwen als zijn tweede ouders. Zijn doctoraalscriptie heeft hij mede aan ons opgedragen, zijn ouders liet hij overkomen om te laten zien waar hij woonde en toen wij veertig jaar getrouwd waren, was hij er ook. Dat zijn bijzondere dingen aan het hospita-zijn. We zullen hem nooit vergeten.
Tien jaar geleden hebben we de zolderverdieping laten verbouwen. Mijn vrouw en ik werkten ons hele leven als kleine zelfstandigen – we hadden een bloemenwinkel aan de Van Peltlaan. Dat was een heel leuke tijd en we hadden het altijd naar onze zin, maar een pensioen bouwden we er nooit mee op.
Toen de zolder klaar was, vonden we via Bureau Buitenland al gauw onze eerste huurder.
In de jaren die voorbij zijn gegaan, hebben we van alles voorbij zien komen. Werkende mensen, studenten, Nederlanders en buitenlanders, promovendi en professoren. Wij houden een beetje afstand. Je zit er natuurlijk niet op te wachten dat er, als je de sleutel omdraait, een hospita achter de deur zit te wachten. Wij hoeven echt niet te weten hoe laat je thuis bent. Dat heb je zelf in handen. Sommige huurders zien we nooit, andere wippen wel eens langs voor een kop koffie. Dat vinden we gezellig.”

‘DIE JONGEN HAD GEEN CENT TE MAKKEN’

Heleen van de Pluijm is 77 jaar. Zij en haar man verhuren een kamer sinds 1990.

“Naast ons woonde een gezin met een student in huis, zo is het begonnen. Die student had een vriend en die vriend kwam op een gegeven moment op straat te staan. Toen vroegen onze buren: kunnen júllie hem niet in huis nemen? Onze kinderen woonden al op zichzelf, dus we stemden in. In het begin was het wel lastig, hoor. Die jongen had geen cent te makken en de huur heeft hij maandenlang niet betaald. Hij had simpelweg niks! Hij sloop door het huis om ons te ontwijken, uit angst dat we ernaar zouden vragen. Tja. In het begin was het voor ons echt liefdadigheid. Maar weet je wat het is? Je kan het je ook *voorstellen*.

Later kregen we Twan in huis. Een vreemde vogel, vonden we, maar hij bleek later een van de leukste studenten die we ooit hebben gehad. Een slimme jongen – hij studeerde vóór zijn twintigste al af aan de bètafaculteit. En hij was gezellig: met Pasen zette hij beschilderde eieren neer. Veel studenten zijn in- en uitgegaan. De een bracht het meubilair van zijn overleden oma mee, de ander kende alle prijzen van de Albert Heijn uit zijn hoofd. En onze huidige huurder, Nicole, kan verschrikkelijk goed koken. Eén maal zijn we bedreigd, dat was minder leuk. Maar verder is altijd alles goed gegaan.

Omdat ik zelf op de universiteit heb gewerkt, kan ik goed met studenten overweg. Je mag bij ons eigenlijk alles doen, zo lang het onze privacy niet aantast. En als er iemand blijft slapen wel even waarschuwen graag. Anders komen we een vreemde tegen op de gang.”

De Terugkeer

KEES 'T HART

We maken een fietstochtje door Nijmegen. Langs huizen waar we woonden toen we jong waren, plekken, scholen, bekende straten. We woonden in verschillende wijken. Is alles er nog? Zijn wij er nog? Zien we onze ouders nog lopen, zitten of fietsen? Of onszelf? Eerst naar de Nimrodstraat, vlakbij het Goffertpark. Drie huizen bij ons vandaan woonde de familie Kellendonk. Frans was mijn buurjongetje, tien jaar jonger dan ik, dus daar ging ik niet mee om. Later las ik al zijn boeken. Het gangetje tussen de huizen is er nog. Zullen we aanbellen? Mijn vrouw lijkt het niks. Wat zeg je dan als er iemand opendoet? Nou, gewoon, dat ik hier vroeger woonde en of ik even op zolder mag rondkijken. Misschien liggen mijn oude Donald Ducks er nog, ze zijn nu vast enorm veel geld waard. Ja hoor, ze zien je aankomen. Ik herinner me de stokoude Amerikaan die we jaren geleden in ons huis in Leeuwarden rondleidden.

We fietsen zwijgend verder over de Hazenkampseweg, dit is mijn terrein. Hier was het huis van de dominee, de kerk is weg en daar had je Café Hein. Zo heette het niet, het heette Café De Hazenkamp, fabuleus buurtcafé, waar Hein de scepter zwaaide en de hele clientèle als een blok voor zijn prachtige dochters viel. Ik ook. In mijn Nijmegen-mythologie begon alles hier. Mijn vrouw herinnert zich dat Hein cola-cognac uitschonkt met veel te veel cognac, na twee glazen was je dronken.

We rijden via de Groenestraat langs de voormalige Van Dungen chocoladefabriek (wat stonk het hier vroeger!) de Verlengde Groenestraat in. Langs het oude Nijmeegs Lyceum, we komen nu op gedeelde grond, hier liepen we voor het eerst naast elkaar. We weten het wel maar zeggen het niet. De school is '*weg/verdwenen*: de tijd stuiptrekt op de operatietafel' (Gerrit Kouwenaar). We slaan linksaf, gaan het voormalige spoorbruggetje over, nu een brug met een station. Vlakbij is de Universiteit. Dan de Groenewoudseweg in en rechtdoor de Postweg op. Links ligt de voormalige kazerne waar ik op een dag in 1966 Ard Schenk als soldaat tegenkwam.

Bovenaan de Postweg woonden de grootouders van mijn vrouw. We zijn hier op haar terrein. Behanger en Stoffeerderij Lindeboom. Een paar jaar geleden kwamen we erachter dat Frank Tazelaar van literair productiehuis de Wintertuin ernaast woont. We stoppen even. Als je maar niet aanbelt, zegt mijn vrouw. Aan de overkant van de straat is begraafplaats Rustoord. Haar grootvader verdiende een centje bij als kistdrager, 'kraai' heette dat. Pandjesjas, hoge hoed, bijpassende plechtstatige blik. Ze herinnert zich nog het deftige gezicht dat hij kon opzetten. En na afloop de neut

om het allemaal even weg te drinken. Nu ligt hij hier zelf, hij zal in de kist wel gegrinnikt hebben om de plechtige koppen van zijn collega-kraaien. Zijn vrouw ligt er ook. Opa en oma Lindeboom, ik leerde ze kennen toen ik echt met mijn vrouw ging. Toen ze mijn meisje was geworden.

Weer door. De Opstandingskerk is er allang niet meer. Gelukkig is er niet een sauna of opticien voor in de plaats gekomen ('geschoold personeel is aanwezig'). Ik vertel onderweg dat ik me nog de opwinding herinner wanneer we op zondagochtend, ik was dertien of veertien, hier naar de kerkdienst van dominee Barnard gingen. Dat was een dichter, hoorde ik, hij schreef onder een schuilnaam, ik hoorde dat woord toen voor het eerst. Guillaume van der Graft. Lange man met een gekweld gezicht, hij praatte zacht.

Doorfietsen, naar de Ahornstraat, zijstraat van de Postweg, waar mijn vrouw woonde. Nieuwbouwhuis, jaren zestig. We kijken naar binnen, ik totaal schaamteloos, wat maakt het uit wanneer iemand ons ziet! Ja maar, wat heb je eraan? Niks! Daar gaat het juist om: je hebt er niks aan. Dit soort dingen zeg ik graag. Ik denk opnieuw aan de stokoude Amerikaan in Leeuwarden. We fietsen nu naar de Fagelstraat, naar het huis tegenover een grasveld, niet ver van de Groesbeekseweg. Daar woonde ik. De straatnamen van de buurt schieten me te binnen, ik moet er een keer een gedicht over schrijven, liefst zo snel mogelijk. Gorisstraat, Sweerstraat, Fort Kijk in de Potstraat. Toen ik hier woonde, was ik een jongetje, ik kende mijn vrouw nog niet, zij is van de periode in de Nimrodstraat.

We stoppen bij nummer 46, de deur is hetzelfde. Ik probeer naar binnen te kijken, er hangt vitrage voor de ramen. Achter in de tuin stond een grote boom, een goudenregen. Ik heb dit mijn vrouw al vaak verteld, waarom weet ik niet precies. Ik staar moedeloos naar het huis, mijn vrouw wil het liefst doorrijden. Ineens gaan op de eerste verdieping de balkondeuren open, er verschijnt een vrouw van een jaar of dertig op het balkon. Ze bekijkt ons glimlachend. "Ik heb hier vroeger gewoond", roep ik. "Lang geleden, in de jaren vijftig." "Wilt u even binnenkijken", zegt ze. "Dat kan hoor, het is niet erg." Ik voel dat mijn vrouw zo snel mogelijk door de grond wil zakken. "Ja, dat zou leuk zijn", zeg ik. Het zweet begint me uit te breken. Een paar tellen later gaat de deur open, we lopen de gang in. Ik herken niets. Ze doet een deur open naar de woonkamer. Een witte kamer. Het hart klopt me in de keel, weer herken ik niets. Was hier niet een schoorsteenmantel? En waar is het versleten vloerkleed gebleven en het dressoir met de ronde klok? Dan gaan we de trap op naar boven. Hier sliep ik met mijn broer op een

kamer. Maar die kamer was toch daar links? Hij blijkt nu rechts te zijn. De vrouw vertelt dat het huis in de jaren tachtig is verbouwd, het was eerst een studentenhuis. "Niet toen wij er woonden", zeg ik. Het klinkt als een verwijt. De goudenregen is een tijdje geleden omgehakt, vertelt ze na mijn vraag, die werd te groot. Wanneer we weer buiten staan, voel ik een woedebui opkomen. Waar was ik in dit huis gebleven? Was ik het wel? Was ik erbij aanwezig geweest? Wanneer we door fietsen, op weg naar de binnenstad, ik nog steeds met kloppend hart, herinnert mijn vrouw me aan de oude Amerikaan in Leeuwarden. Weet je nog? Ja, ik weet het nog. Op een dag stonden er voor onze deur een paar mensen te dralen. We woonden in een klein, stokoud huis midden in de Leeuwarder binnenstad. Een zeer oude man, plus een wat jongere, maar toch ook al bejaarde vrouw. Vader en dochter, of man met een jongere vrouw. Ze bleven maar dralen, kijken, drentelen, weer kijken, wachten, opnieuw kijken. Wat wilden die twee? Ik deed de deur open. Zoekt u iets? De Amerikaanse stem van de vrouw klinkt nog steeds in me door. "My father lived here", zei ze. Ze wees naar de oude man die net deed alsof hij hier toevallig beland was. Hij kwam dichterbij, opende zijn mond, sloot hem weer en zei toen iets. Ik verstond het niet goed, "I am sorry", zei ik. "Ik ha hjir wenne", zei hij. Fries! Hij praatte Fries. Ik heb hier gewoond. Hij sprak de woorden buitengewoon langzaam uit, alsof hij ieder woord op een goudschaaltje legde. Daarna herhaalde hij ze nog een keer: "Ik ha hjir wenne." Toen ging hij over op Amerikaans. "This is the first time I spoke Frisian for more than seventy years", zei hij. "I hope you could understand it." Stonden er tranen in zijn ogen? Ik nodigde ze binnen. Zijn dochter vertelde dat hij negentig jaar was en dat hij in Leeuwarden was in verband met de grote reünie voor emigranten, hij was hier voor het eerst sinds hij als jongeman naar Amerika emigreerde.
Hij betrad onze woonkamer alsof hij een tempel binnenkwam. "This was the store", zei hij. Zijn vader was slager, hij heette Tolsma. In Amerika veranderde hij zijn naam in Tollen, hij was toen negentien. Zijn ouders had hij nooit meer gezien. Ik had het idee dat de man over zijn hele lichaam stond te beven. Ik nam hem mee naar de eerste verdieping, mijn vrouw en zijn dochter stonden beneden bij elkaar te zwijgen. Hij herkende niets. "Everything has changed", zei hij, maar er klonk geen teleurstelling in zijn stem. Nog een verdieping hoger hadden we een kleine zolderkamer waar we nooit iets aan hadden verbouwd. "Would you like to see it upstairs?" We gingen het wankele trapje op, ik kreeg het gevoel dat hij het herkende, hij beklom het alsof hij dat jarenlang had gedaan. In de kamer, we gebruikten hem als rommelkamer, stond hij lang om zich heen te kijken. Hij was mij vergeten. "My sister died here", zei hij na een paar minuten. "She was seven years old. I was ten." We klommen naar beneden en stonden nog even bij elkaar. "It's very nice here", zei zijn dochter. "Everything changed", zei ik. De oude man zweeg. We gaven elkaar een hand en ze vertrokken. *

Kees 't Hart (1944) schrijft romans, verhalen en poëzie. Momenteel is hij is writer in residence van de letterenfaculteit. Op voxweb.nl schrijft hij columns.

So far

De Amerikaanse student Tori Stahr (22) vierde kerst altijd met haar familie. Nu met ganggenootjes, dat wordt wel even iets anders. "Met kerst komt het hele gezin bij elkaar. Mijn ouders, mijn vier zussen, de partners van mijn zussen en mijn acht neefjes en nichtjes. Mijn ouders versieren het huis en mijn moeder staat de hele dag in de keuken. Rond vier uur gaan we aan tafel en daarna hangen we met z'n allen op de bank en spelen de kleintjes met hun cadeautjes. Ik woon op Hoogeveldt, op een heel gezellige gang. Met kerst gaan de meeste ganggenoten naar huis. Kerst vier ik met de overblijvers. Wat we precies gaan doen, weet ik nog niet. Maar het wordt in ieder geval een stuk rustiger dan ik gewend ben. In Nijmegen mis ik mijn moeders eten. Laatst probeerde ik haar recepten na te maken, maar het smaakte anders. Haar pompoentaart is heerlijk en haar jus is de beste van de wereld. Daar kan niemand tegen op. Eind januari ga ik terug naar huis, dan doen we kerst nog eens dunnetjes over. Ik heb nu al honger."

'In Nijmegen mis ik mijn moeders eten'

De waarde van het kerstpakket

VORIG JAAR WAS HET INEENS VERDWENEN: HET KERSTPAKKET DAT SINDS JAAR EN DAG KLEUR GAF AAN DE DECEMBERDAGEN VAN ALLE RU-MEDEWERKERS. **WAS HET WEL ZO'N VERSTANDIGE BEZUINIGING?** "IK MIS HET GEBAAR."

Tekst: Paul van den Broek

De Radboud Universiteit heeft beloofd niet te bezuinigen op onderwijs en onderzoek, zo is het beleid. Het benodigde geld is de laatste jaren gevonden in de franjes: zo is de Refter-maaltijd wat duurder geworden en – voor menig personeelslid veel erger – zo sneuvelde in 2012 het kerstpakket. De 'winst': 275.000 euro. Peter van Griensven, dit jaar voorzitter van de ondernemingsraad, kan er nog steeds een beetje boos om worden. "Ik heb er wel begrip voor dat je in deze tijd extra kritisch moet zijn bij het benutten van je geld." Maar de manier waarop het college van bestuur een streep zette door het kerstpakket, kan hij minder waarderen. "Er is geen overleg met de medezeggenschap geweest en bovendien werd het kerstpakket al vorig jaar geschrapt, een jaar eerder dan strikt noodzakelijk." Nu het weer december is, komt het gemis boven. Een gemis ook van het plezier van het thuisfront, de graaiende kinderhandjes in die mooi versierde dozen van de universiteit. Mathilde Roza, lid van de Facultaire Gezamenlijke Vergadering van de letterenfaculteit, denkt met weemoed terug aan het kerstpakket. Goed, ook bij haar begrip voor de bezuinigingen, maar al te gemakkelijk wordt eraan voorbijgegaan dat zo'n pakket ook veel oplevert, zij het dat die winst in geld lastig valt uit te drukken. Ze wijst op al die dozen die medewerkers meenemen op hun fiets naar huis, op de bijdrage die het levert aan de onderlinge band. "Zo'n pakket draagt bij aan een sfeer van saamhorigheid, het is een mooie, gedeelde ervaring. Ik weet zeker dat het pakket de onderzoekers van ons instituut dichter bij elkaar brengt."

Roza zal niet 'stampvoetend' eisen om een terugkeer van het pakket, maar ze wil het onderwerp graag terug op de agenda. "Ik mis het gebaar. Het is toch een bedankje van de organisatie voor alle inspanningen die we verrichten." Er wordt binnen haar faculteit hard gewerkt, weet Roza: om al het onderzoek en onderwijs voor elkaar te krijgen, zet iedereen graag een tandje bij als dat nodig is. "Een sfeer van dankbaarheid van de organisatie is dan toch wel op z'n plaats. Ik denk dat het afschaffen van het pakket negatief uitwerkt op de bereidheid van mensen om extra inspanningen te verrichten." Tegenover de boekhoudkundige winst van de afschaffing, staat een ongewis verlies, zegt Roza. "De organisatie die zo'n pakket zomaar afschaft, onderschat de psychologische effecten."

***Vox* deelt deze maand kerstpakketten uit aan medewerkers of studenten die nét het verschil maken. Zie www.voxweb.nl**

de KWESTIE

VOX EINDEJAARS

Kerst. Tijd om met een goed glas cognac bij het haardvuur te gaan zitten. Tijd om terug te blikken op het afgelopen jaar, om gezellig samen te zijn met vrienden, om samen een spelletje te spelen. En waarom zou je dat dan niet combineren? Daarom deze derde editie van het Vox-kerst-spel, een eindejaarsquiz annex bordspel.

Tekst en spel: Mark Merks / **Illustraties:** Eliane Gerrits

SPEL

SPELREGELS

Wat gaan we doen?
Eenentwintigen. Lekker simpel.

Wat heb je nodig?
Een set speelkaarten en de vragen op pagina 27.

Hoe deze variant werkt:
Haal de jokers uit het kaartspel. Schud de kaarten en leg ze gesloten op een stapel.

Bepaal wie er mag beginnen – hoe mag je zelf weten, zo zijn we.
Deze persoon trekt een kaart, die een bepaald aantal punten waard is. Een Aas is 1 of 11 (mag je zelf kiezen), een Heer, Vrouw of Boer is 10 punten. De kaarten 2 tot en met 10 hebben hun normale puntenwaarde.
Om de punten op de kaart te verzilveren, moet je een vraag beantwoorden. Heb je de vraag goed, mag je als speler kiezen of je hem wel of niet wil hebben. Heb je de vraag fout, mag je tegenstander kiezen of je hem wel of niet krijgt.
Wie het eerst 21 punten bij elkaar heeft, wint. Maar haal je meer dan 21 punten, dan heb je verloren.

NIEUWS UIT DE OR EN DE USR
www.radboudnet.nl/medezeggenschap
www.numedezeggenschap.nl

PUNT!

NIEUWS

Ziek *tijdelijk* personeel

De overheid laat vanaf 2014 werkgevers zelf de uitkering betalen voor ziek *tijdelijk* personeel, ook nog jaren na afloop van een contract. De universiteit kan zich daarvoor collectief verzekeren bij het UWV, maar het CvB heeft laten berekenen dat zelf betalen (Eigen Risicodragerschap) nu financieel voordeliger is. Het CvB denkt die kosten nog te kunnen verlagen door intensievere begeleiding. De OR had aanvankelijk de voorkeur voor verzekering via het UWV vanuit de solidariteitsgedachte. Zij vond ook de berekening van het financieel voordeel niet inzichtelijk en niet helemaal betrouwbaar, waarna op haar verzoek de berekening door een derde is toegelicht, gecontroleerd en bevestigd.
De OR is nu positief mits er garanties komen voor een zorgvuldige begeleiding van ziek tijdelijk personeel en zij betrokken wordt bij het invullen van de procedure daarvoor.

UB

De Universiteitsbibliotheek ondergaat de komende tijd een kleine metamorfose. Nadat de USR afgelopen jaar al bereikte dat de openingstijden in tentamenperiodes verruimd worden, komen er nu vanuit de UB allerlei ideeën om de UB voor iedereen nog aangenamer te maken. Zo wordt onder andere de welkomsthal vernieuwd en komen er veel meer werkplekken. Ook wordt duidelijker wat echte stilteruimtes zijn en welke plekken meer een huiskamergevoel krijgen, mocht de financiering daarvoor beschikbaar komen. Daarnaast was er afgelopen jaar onduidelijkheid over een vermeende herfstvakantie, waarbij de services van onder meer de UB een week lang niet anders waren, ondanks de tentamens. Dit is zowel in de GV als in de klankbordgroep van de UB ter sprake gekomen en voor de volgende keren zal er beter en in samenspraak met studenten gekeken worden naar de tentamenweken.

De MIP

In de Meerjaren Investeringsprognose (MIP) 2014 worden de geplande vastgoedprojecten van de RU besproken met een horizon tot 2024. Deze MIP heeft een hoog ambitieniveau: de oplevering van het Grotiusgebouw, het Gymnasion waaruit de HAN vertrekt en waaraan een nieuwe vleugel wordt gebouwd voor de managementfaculteit; volledige sloop en nieuwbouw van de Faculteit der Sociale Wetenschappen; renovatie van de Tandheelkundefaculteit en ontwikkelingen rond het klimaat en de ruimtevraag van de Faculteit NWI. Alles wordt gerealiseerd zonder de huisvestingslasten als percentage van de totale omzet boven de 10 procent te laten stijgen. De USR en OR zijn positief over de plannen, maar vragen aandacht voor de sociale veiligheid op de groene, parkachtige campus. Ook wijzen ze erop dat de bezuinigingen op onderwijs en onderzoek van de afgelopen jaren nu ten goede lijken te komen aan nieuwbouw.

INTERVIEW

Iedere maand worden twee leden vanuit de Gezamenlijke Vergadering geïnterviewd. Wie zijn ze en wat doen ze? Deze maand: Simon Tjoonk en Maïté Tjon

Simon en Maïté

SIMON TJOONK IS MASTERSTUDENT ECONOMIC GEOGRAPHY EN DAARNAAST IS HIJ USR-LID NAMENS ASAP.

Waarom ben je in de OR/USR gegaan? “Onderdeel zijn van de USR biedt de mogelijkheid punten die je wil verbeteren ook echt te verbeteren. Het is een mogelijkheid om daadwerkelijk de schouders eronder te zetten en het gewoon te doen, in plaats van er alleen over te klagen.”

Waar erger je je het meest aan op de universiteit? “Onduidelijkheid. Ik vind het belangrijk dat studenten kunnen beschikken over informatie die zij nodig hebben. Zo zijn bijvoorbeeld veel dingen slecht te vinden op de website. Veel oplossingen zijn wel aanwezig, maar zijn voor de student lastig bereikbaar. Dit kan beter.”

Wat wordt je speerpunt dit jaar? “Mijn grootste ergernis: communicatie op onze universiteit. Veel informatie is niet makkelijk toegankelijk. Mijn doel is om dit te verbeteren. Er zijn veel regelingen, handleidingen etcetera waar studenten veel baat bij kunnen hebben. Hierbij ligt het niet aan onwil vanuit de universiteit, of onwetendheid vanuit de student, maar vooral aan een lastige koppeling tussen beide.”

Wat is je favoriete plek op de campus? “De Thomas van Aquinostraat. Voor mij is hier alles te vinden. De USR-kamer, studielandschap, collegezalen, mijn studievereniging en Het Gerecht. Natuurlijk kom ik ook op andere plekken op onze campus, maar hier heb ik toch wel mijn eigen plekje.”

MAÏTÉ TJON A HIE IS FILOSOFE EN HEEFT GESTUDEERD BIJ DE FACULTEIT FILOSOFIE VAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT. TEGENWOORDIG IS ZIJ WERKZAAM BIJ DEZELFDE FACULTEIT ALS MEDEWERKER COMMUNICATIE EN ONDERWIJS. ZE ZIT SINDS DIT JAAR IN DE OR.

Waarom ben je in de OR/USR gegaan? “In deze organisatie worden veel beslissingen genomen waarvan de achterliggende redenen niet altijd even helder zijn voor de medewerkers. Dan wordt er gemopperd over bepaalde beleidskeuzes. Ik wil als OR-lid van dichtbij het besluitvormingsproces bekijken om het te proberen te begrijpen maar er tegelijkertijd een kritische blik op te werpen.”

Wat wordt je speerpunt dit jaar? “Wat ik belangrijk vind is dat ik de onderwerpen die voorbijkomen in de OR grondig bestudeer, terwijl ik tegelijkertijd op een open manier over wil kunnen communiceren en nadenken.”

Wie is je grote voorbeeld? “Alleskunners en allesdurvers. Ik vind mezelf vaak iets te veel een watje.”

Wat is je favoriete plek op de campus? “De vele gezellige plekken die niet direct iets te maken hebben met onderwijs en onderzoek: Park Brakkenstein, de botanische tuin, het Cultuurcafé. De sfeer was voor mij ooit één van de belangrijkste reden om hier te gaan studeren.”

Waar erger je je het meest aan op de universiteit? “Slechte communicatie over (wijzigingen in) beleid. Ik vind dat deze universiteit te weinig transparant is; informatie wordt niet altijd goed gedeeld en komt lang niet altijd op de juiste plekken terecht. Ook word ik soms wel moe van de logo- en uniformiteitsdrift van deze universiteit. De universiteit zou zich zowel naar buiten als naar binnen toe meer moeten focussen op inhoud, kwaliteit en diversiteit dan op logo’s, slogans en Radboudrood.”

VRAGEN

AAS

1. Onderdeel van de viering van het 90-jarig bestaan was de sportdag. De verschillende faculteiten bekampten elkaar... maar welke won uiteindelijk?

2. Minister Jet Bussemaker vreest de BSA-dip. Dat wil zeggen dat ze bang is dat studenten de teugels laten vieren als ze het eerste jaar hebben gehaald, en dan alsnog uitlopen. *Vox* ging na of er in Nijmegen een spoor te vinden is van die BSA-dip. Wat denk je, wel of geen dip?

2

1. Bij de invoering van een nieuw meetsysteem werd een groot lek bij het bestuursgebouw ontdekt. Hoeveel water stroomde er per jaar weg?

2. Het NWO deelt verschillende onderzoeksbeurzen uit die zijn vernoemd naar een beroemde uitspraak van Julius Caesar. Maar liefst 10 vici's haalde de universiteit binnen. Wat betekent vici?

3

1. Collegelid Anton Franken verliet de universiteit en stapte over naar de Hogeschool Utrecht. Zijn opvolger, Wilma de Koning, komt juist van een hogeschool. Over welke hogeschool hebben we het?

2. Studentenpartij asap, toch een relatieve nieuwkomer, zorgde voor een stunt en behaalde evenveel zetels in de universitaire studentenraad als AKKUraatd. Hoeveel zetels haalde asap?

4

1. Welke Bijbels wonder maakten scheikundigen Alan Rowan en Paul Kouwer dit jaar mogelijk? Ze vonden een gel die a) het mogelijk maakt over water te lopen b) water verandert in wijn of c) watermoleculen à la Rode Zee van elkaar splijten?

2. Het bericht dat het kabinet wilde bezuinigen op (onder andere) het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis sloeg in als een bom en leidde tot protest. Ging de bezuiniging uiteindelijk door?

5

1. Ook dit jaar is er weer veel gesproken over de onderwijsintensivering. De extra uren onderwijs zouden tot ophokuren leiden, is de vrees. Hoeveel contacturen moet een Nijmeegse opleiding minimaal aanbieden?

2. Radboud Rocks – headliner: Ilse DeLange – was het officiële rockfestival dat hoorde bij de lustrumviering, maar een aantal studenten went rogue en organiseerde een officieuze versie – headliner: Antillectual. Hoe heette het studentenfestival?

6

1. Wim Dijkshoorn, student culturele antropologie, heeft zich opgegeven voor een ambitieus semi-wetenschappelijk project. Vertrek: medio 2023. Waar gaat de reis naartoe?

2. De studentenraad deed onderzoek naar de horeca op de campus. Hoe u de restaurants waardeert, was de vraag. Welk eindcijfer krijgt de campushoreca?

7

1. Welke groente speelt een voorname rol binnen de podiumact van de rockband Rectum Raiders, de band die dit jaar de bandcompetitie Kaf & Koren won?

2. Iris Hendriks studeerde in juni af bij de rechtenfaculteit. Waarom is dat een bijzondere gebeurtenis?

8

1. De lichte herenacht van studentenroeivereniging trok aan het eind van het seizoen blik (dat betekent dat ze de wedstrijd hebben gewonnen). Hoeveel mensen zitten er aan boord van een acht?

2. Sociaal geograaf Henk van Houtum bracht de Nijmeegse binnenstad in kaart en concludeerde dat een aantal vastgoedmagnaten het leeuwendeel van de panden in bezit heeft. Om hoeveel spelers gaat het?

9

1. Carolus Magnus, de grande dame van het Nijmeegse verenigingsleven, vierde het 85-jarig bestaan. De vereniging is gebouwd op de fundamenten van het Nijmeegsch Studenten Corps, dat bestond uit een heren- en damesclub. Hoe heette de herenclub?

2. Twee Nijmeegse onderzoekers wonnen dit jaar de prestigieuze Spinozaprijs – en bijhorende beurs van 2,5 miljoen euro. Noem er minimaal één.

Vervolg en antwoorden zie pagina 28

VRAGEN, VERVOLG

10

1. Gedragsonderzoeker Roel Hermans zette (meerdere keren) twee vrouwen – een proefpersoon en een actrice – met elkaar aan tafel en keek wat er gebeurde. Wat leerde hij over het eetgedrag van vrouwen?

2. De universiteit maakte onverwacht veel winst, zo bleek aan het eind van het vorige collegejaar. Er was een positief resultaat van 4,5 miljoen euro begroot... maar hoeveel werd het uiteindelijk?

BOER

1. Een provocerend schilderij werd na een klacht verwijderd uit een expositie op de bètafaculteit. Wat is er op dat schilderij te zien?

2. De Nijmeegse informatica-onderzoekers Roel Verdult en Baris Ege kregen deze zomer een publicatieverbod. Ze mochten een artikel over een gekraakte code niet presenteren. Wat kraakten Verdult en Ege?

VROUW

1. Bondskanselier Angela Merkel ontving tijdens de lustrumviering een eredoctoraat. Merkel was voor haar politieke carrière wetenschapper. Was ze a) natuurkundige, b) scheikundige of c) politicoloog?

2. Kinderen die regelmatig naar een kinderdagverblijf gaan, hebben een voorsprong op leeftijdgenootjes. Dat ontdekte hersenonderzoeker Arjen Stolk. Wat kunnen de kinderdagverblijfkinderen beter dan andere kinderen?

HEER

1. De RU organiseerde een TEDx-lezing, TEDxRadboudU. Wat was het thema?

2. Bij de opleiding Psychologie stonden ze raar te kijken toen bleek dat de tentamenvragen waren gekopieerd. Ze waren gepubliceerd op een bekende website. Welke website?

ANTWOORDEN

AAS
1. De medische faculteit bleek het meest sportief
2. Nee, de eerste generatie in Nijmegen die met de BSA te maken kreeg, kakte het jaar daarna niet in

2
1. Er stroomde jaarlijks 3500 kubieke meter water weg. Dat is vergelijkbaar met het jaarlijkse waterverbruik van 35 huishoudens
2. Vici betekent 'ik overwon'

3
1. Fontys Hogescholen
2. Vier zetels

4
1. A, de gel maakt het mogelijk water op te stijven en erovertheen te lopen
2. Ja, de bezuiniging van uit het ministerie gaat gewoon door. Het CPG werd wel gered, door andere subsidies

5
1. Vijftien uur
Radboud Rogue
2. A, hij vond het 'een bij elkaar geraapt lulverhaal'

6
1. De reis gaat naar Mars
2. De campushoreca scoort een zesje

7
1. Een komkommer
2. Hendriks is de vierde generatie uit haar familie die afstudeerde aan de universiteit

8
1. Er zitten negen mensen aan boord van een acht – acht roeiers en een stuurtje
2. Er zijn zes grote spelers in de Nijmeegse binnenstad

9
1. (SSN) Roland
Theo Rasing
2. Misha Katsnelson of

10
1. Vrouwen stemmen hun eetgedrag op elkaar af. Eet de een bijvoorbeeld meer, eet de ander ook meer
2. Er was in 2012 een begrotingsoverschot van 15,1 miljoen euro

BOER
1. Een naakte man met een stijve eh... piemel en een vrouw die hem eh... aan het aftrekken is
2. De startonderbreker die wordt gebruikt door een flink aantal autofabrikanten

VROUW
1. Angela Merkel is een natuurkundige
2. Kinderen die naar een kinderdagverblijf gaan communiceren beter, ze passen zich beter aan aan hun gesprekspartner

HEER
1. Vertrouwen
2. Dropbox

Thuis

DE KEUZE VAN FOTOGRAAF **GERARD VERSCHOOTEN**

"In het Huygensgebouw lieten kunstenaars zich deze zomer uit over een wetenschapsgebied. TongTing Chang zat drie dagen in een kas, een plek die voor hem even zijn hele leven vormde. Hij had er alles, zijn natje en zijn droogje. Hij bracht de kringloop van het leven tot uitdrukking. Met zijn urine bewaterde hij de planten. Voor mij is thuis de plek die even de hele wereld voor je vormt, waar je alles hebt en waar je jezelf kunt zijn."

Tara en Tom

Tara te Slaa en Tom Aalmers waren verliefd en dat zullen ze altijd blijven. In september 2012 kwamen de twee eerstejaarsstudenten samen om het leven bij een auto-ongeluk. Op de plek waar het gebeurde, groeit nu een jonge boom. Thuis staan hun schoenen nog in de kamer.

Tekst: Annemarie Haverkamp / **Foto's:** Bert Beelen

zijn bij elkaar

Bea Aalmers heeft er iets op gevonden. Als mensen vragen of ze kinderen heeft, zegt ze: "Ja, de oudste is 22 en de jongste 18." Het is te moeilijk steeds te moeten vertellen dat die middelste er niet meer is.

Het is in de vroege ochtend van 9 september 2012 als Tom Aalmers (19) er op het station in Tiel achter komt dat er geen treinen meer rijden naar Nijmegen. Samen met zijn kersverse vriendin Tara te Slaa (18) is hij naar Appelpop geweest. De twee leerden elkaar kennen tijdens de introductie, een paar weken eerder. Tom studeert moleculaire levenswetenschappen, Tara scheikunde. Samen met Tara besluit Tom dan maar te gaan lopen. Waarom de twee die beslissing nemen, kan niemand later uitleggen. De wandeling is minstens dertig kilometer. Op een landweggetje parallel aan de A15, ongeveer halverwege ter hoogte van Ochten, gaan de twee studenten zitten om even uit te rusten. Het gras is nat – er hangt nevel boven de weilanden –, dus laten ze zich zakken op het warme asfalt. Ze verkeren in de veronderstelling dat de weg afgesloten is voor auto's. Bovendien, als er iemand aan zou komen, zouden ze dat toch horen.

"Om zeven uur die ochtend ging de bel", vertelt Menno te Slaa thuis in Brakkenstein. "Ik dacht nog: 'och Taar, je maakt iedereen wakker.' Ze vergat wel vaker haar sleutels." Maar het was niet zijn dochter die voor de deur stond, het waren twee agenten. Ze vertelden meteen dat Tara een ernstig auto-ongeluk had gehad en ter plekke was overleden. Menno moest Miriam wakker maken, zijn vrouw die nog lag te slapen. "Kleed je aan, er is iets heel ergs gebeurd." Zoon Marijn kwam net naar beneden.

Tom en Tara (privéfoto's)

"Je kunt het niet geloven", zegt Menno terwijl hij zijn hoofd schudt. "Je begrijpt het niet. Wat is er toch aan de hand?" Miriam, de moeder van Tara, vult aan. "Het is niet te bevatten." De agenten begeleidden de familie even later naar het mortuarium. "Ik wilde eerst niet naar binnen", zegt Miriam met zachte stem. "Als ik haar zag, zou ik weten dat het echt waar was."

Het was diezelfde zondag dat de vader en moeder van Tara de ouders van Tom voor het eerst ontmoetten. Ook zij waren van hun bed gelicht door de politie. Of ze meteen mee konden komen naar het UMC St Radboud. Tom lag al bijna op de operatietafel.

‘TARA WAS GEEN ‘MEISJE-MEISJE’. ZE WAS STOER, **GEËMANCIPEERD**’

Beide bovenbenen gebroken, onderbeen kapot, bekken open, organen beschadigd. Maar hij léefde nog. “De operatie ging heel goed”, vertelt Bea, de moeder van Tom. Met haar man Marcel, dochter Sanne en diens vriend Michiel doet ze het verhaal. Samen aan de grote eettafel in Elst. Tweede dochter Lisa is er niet bij, zij is op vakantie. Bea: “We hebben nog contact met Tom gehad. Hij had een tube in zijn keel. Dus hij kon niet praten, maar hij kon wel ja knikken en nee schudden. We hebben nog met hem gelachen. Maar toen werd hij suf, hij gleed weg. Zijn hersencellen gingen kapot.” Het duurde nog twee dagen. Toen was Tom ook overleden.

“Ik zakte in de kamer in elkaar toen ik het hoorde”, herinnert Miriam, de moeder van Tara, zich. “Opnieuw zakte de grond onder mijn voeten weg.” Tom heeft ze nooit mogen ontmoeten, maar ze zag hoe zijn ouders en zussen voor hem vochten. Met de dood van Tom was alle hoop verloren.

Tom leert Tara surfen in de zomer van 2012 (privéfoto)

Surfen

Tara en Tom waren verliefd. Heel erg verliefd. Marcel, de vader van Tom, vertelt hoe hij de twee in de zomer van 2012 een keer meenam naar Slijk-Ewijk, vlak na de introductie. Tom wilde Tara leren surfen. “Ik mocht het nog niet tegen Bea vertellen”, aldus Marcel. “Tara was een ‘studiegenootje’.” Boven haar kop thee schiet de zus van Tom in de lach. Het was zo duidelijk dat hij heel veel voor dit meisje voelde. “We plaagden hem ermee.” Bea: “Als je in die richting praatte, kreeg hij zó’n rood hoofd, dat had ik nog niet eerder bij hem gezien.”

Ook Miriam, de moeder van Tara, had al in de gaten dat Tom en Tara iets bijzonders hadden. “Tara vroeg aan haar broer of ze zijn zwembroek mocht lenen, want Tom ging haar leren surfen. Menno en ik dachten ‘wat is dit nou?’ Tara was altijd best bezig met hoe ze eruit zag. Nu zei ze ‘het maakt niet uit wat ik aan heb, want ik ga met Tom’.”

Tara bleek een natuurtalent. Ze surfte in een rechte streep naar de overkant van de plas en kwam nog terug ook. Moeder Miriam pakt een foto van de kast. Tara staat op de surfplank en kijkt naar Tom, die vanuit het water instructies geeft. Het is een van de twee foto’s waar de twee verliefde studenten samen op staan.

Tara had eerder vriendjes gehad, maar ze haakte af als de jongen in kwestie haar te veel claimde. Ze wilde ook dingen doen met vriendinnen. Uren kon ze met ze aan de telefoon zitten, de meiden bleven vaak slapen. Ze had geknokt om haar eindexamen aan het Karel de Grote College te halen, was zelfs gestopt met paardrijden om meer tijd te maken voor school. In Nijmegen zou ze thuis blijven wonen, omdat ze dat gezellig vond. Ze was uitgeloot voor geneeskunde, maar begon met evenveel enthousiasme aan scheikunde. Tara was geen ‘meisje-meisje’, vertelt haar moeder. Ze was stoer, geëmancipeerd. Riep al snel ‘maar dat kunnen wij vrouwen ook!’ Het lot van anderen liet haar niet onberoerd. Ze deelde soep uit aan daklozen, weigerde vlees te eten en vroeger, als klein meisje, legde ze bloemen op graven van kinderen. “Ze vond het zo erg dat niemand daar nog naartoe ging”, vertelt Miriam. Daarom is Tara begraven op de begraafplaats aan de Daalseweg. Omdat ze daar vroeger altijd bloemen legde bij de ‘zielige kindertjes’.

Zijn dochter wilde graag alles weten van de wereld. Tot in detail, zegt Menno. Ook als het over wiskunde ging. Daardoor liep ze soms vast. “Dan dacht ze er te diep over na en zeiden wij ‘och Taar, laat toch zitten. Het is niet altijd nodig te willen weten waarom één en één twee is. Soms is dat gewoon zo’.”

Ook Tom uit Elst had een onuitputtelijke behoefte de wereld te begrijpen. “Hij wilde weten hoe nieuw leven ontstond”, vertelt zus en geneeskundestudent Sanne. Daarom ging hij moleculaire levenswetenschappen studeren. Moeder Bea weet nog hoe hij als kind de encyclopedie las en de Bijbel. “Hij zocht alles uit.” Tom was geïnteresseerd in planeten en hij had een wens: F16-piloot worden. Misschien zou die combinatie hem op een dag naar Mars brengen, of nog verder. Sanne: “Tom was een avonturier.” Hij kon goed tekenen, speelde in een band, liep hard en deed aan karate. Het was een directe jongen met een grote groep vrienden. De Radboud Universiteit was helemaal zijn plek.

Bea: “Toen de ambulancebroeders bij hem kwamen na het ongeval, heeft hij hen heel rustig verteld wat er was gebeurd. Dat ze de auto niet hadden gehoord. Dat Tara er ook bij was. Hij had haar geroepen maar kon niet bewegen omdat zijn benen waren verbrijzeld. Maar hij zei ook dat hij maandag weer op de universiteit moest zijn. Hij had een wiskundetoets die hij niet wilde missen.”

Na de vrienden van het Montessori College was de ‘mentoroom’ van Tom een van de eersten die in het UMC bij hem kwam kijken. De betrokkenheid van de universiteit, daar zijn beide ouderparen nog steeds van onder de indruk. David de Vries, secretaris van het bestuur van de faculteit NWI, overlegde elk detail zorgvuldig met de families. Gingen ze akkoord met de berichtgeving over het ongeluk op de site van de universiteit? Vonden ze het goed als er een advertentie in de krant kwam voor Tom en Tara samen? Of toch liever apart? Wisten ze dat de vlag halfstok zou gaan? Miriam: “Dat gaf ons zo’n warm gevoel. David kende Tara helemaal niet, maar het leek of ze al heel lang op de universiteit had rondgelopen. Ze was absoluut geen nummer.”

Op de campus sloeg het nieuws over de twee verongelukte eerstejaars, vlak na de uitbundig gevierde introductie, in als een bom. In de Studentenkerk werd een herdenkingsplek ingericht. Er kwam een boek waar studenten een boodschap in konden schrijven. Er brandden kaarsjes. “Miriam en ik gingen daar elke dag

Bea Aalmers bij de gedenktafel met spullen van Tom in Elst.

naartoe", zegt Menno. Die eerste radeloze dagen hadden ze een ritueel: lopend naar de begraafplaats, dan door naar de Studentenkerk. "Het voelde fijn om bij die foto's te zijn en zelf kaarsjes aan te steken. We waren daar altijd welkom. Die ménsen die daar werken... zo lief. Je voelde hun medeleven. Ze hebben de herdenkingsplek een week langer laten staan dan de bedoeling was, alleen voor ons."

In Elst haalt Bea het boek tevoorschijn waarin Radboudstudenten boodschappen voor Tom achterlieten. Allemaal jonge mensen die hem pas net hadden leren kennen. Er kwam een stel knapen naar zijn huis waar hij lag opgebaard, weet zijn moeder nog. "De hele kamer zat vol met jongelui. 'Wat moeten we hier nu mee', las je op hun gezichten. Ik ben bij Tom gaan zitten, heb hem over zijn wang gestreeld en vroeg 'wat vinden jullie van zijn baard?' Zo kenden ze hem ook en ze zeiden 'laat maar zo'. Het ijs was gebroken en de verhalen kwamen los. We hebben de barbecue aangestoken, want dat zou Tom ook gedaan hebben."

De ouders van Tara kregen persoonlijke brieven en foto's van haar mentoren, bij wie ze zich zo thuis had gevoeld. Door David de Vries werden Menno en Miriam later uitgenodigd voor een rondleiding door de faculteit. Ze zagen hun dochter zó rondlopen in dat mooie, lichte gebouw. In het voorjaar werden ze ook gevraagd naar de ouderdag voor studenten te komen. Net als de ouders van Tom gíngen ze. Met een dubbel gevoel, maar wat was het goed er te zijn.

'TOM WAS EEN **AVONTURIER**'

Nuchter

Het is zondag 8 september 2013 als een lang lint van mensen in Ochten over de parallelweg langs de A15 wandelt. Vandaag is het een jaar later. Er is familie, er zijn buren. Te midden van heel veel schoolvrienden en studenten lopen ze de route die Tom en Tara toen ook liepen. Uit rugzakken steken bloemen. 'Liefde is sterker dan de dood' staat op een kaartje. De herdenkingsloop is georganiseerd door de beide families, die elkaar inmiddels goed kennen. Na die eerste verschrikkelijke ontmoeting in het ziekenhuis, troffen ze elkaar bij twee uitvaartbijeenkomsten. Bea en Miriam hebben pas nog samen gewandeld. "We zijn hartstikke lotgenoten", zal Bea later vertellen. Op de plek waar hun kinderen verongelukten, houden de moeders elkaar stevig vast. Miriam vindt het heel moeilijk hier te zijn. Als ze naar Utrecht moet, mijdt ze de A15.

Een rij jongens – Toms beste vrienden – gaat zwijgend in de berm zitten. Studenten fluisteren, huilen, leggen bloemen bij een monumentje met twee vlinders. Er wordt gewezen. Hier lag Tara. Daar Tom. Nee, ze hadden niet gedronken. En ze waren niet onder invloed van drugs. Waren ze dat maar geweest, dan hadden ze misschien de energie niet gehad te gaan lopen. Beide kinderen waren nuchter toen een 26-jarige nietsvermoedende automobilist in het donker over ze heen reed. Bea heeft dat vaak moeten uitleggen, aan mensen die ze tegenkwam. "Er werd van alles gesuggereerd, ik moest me verantwoorden. Dat vond ik heel erg."

Na de Tom-en-Taraloop is er koffie bij de McDonalds langs de snelweg. Een gevoel van

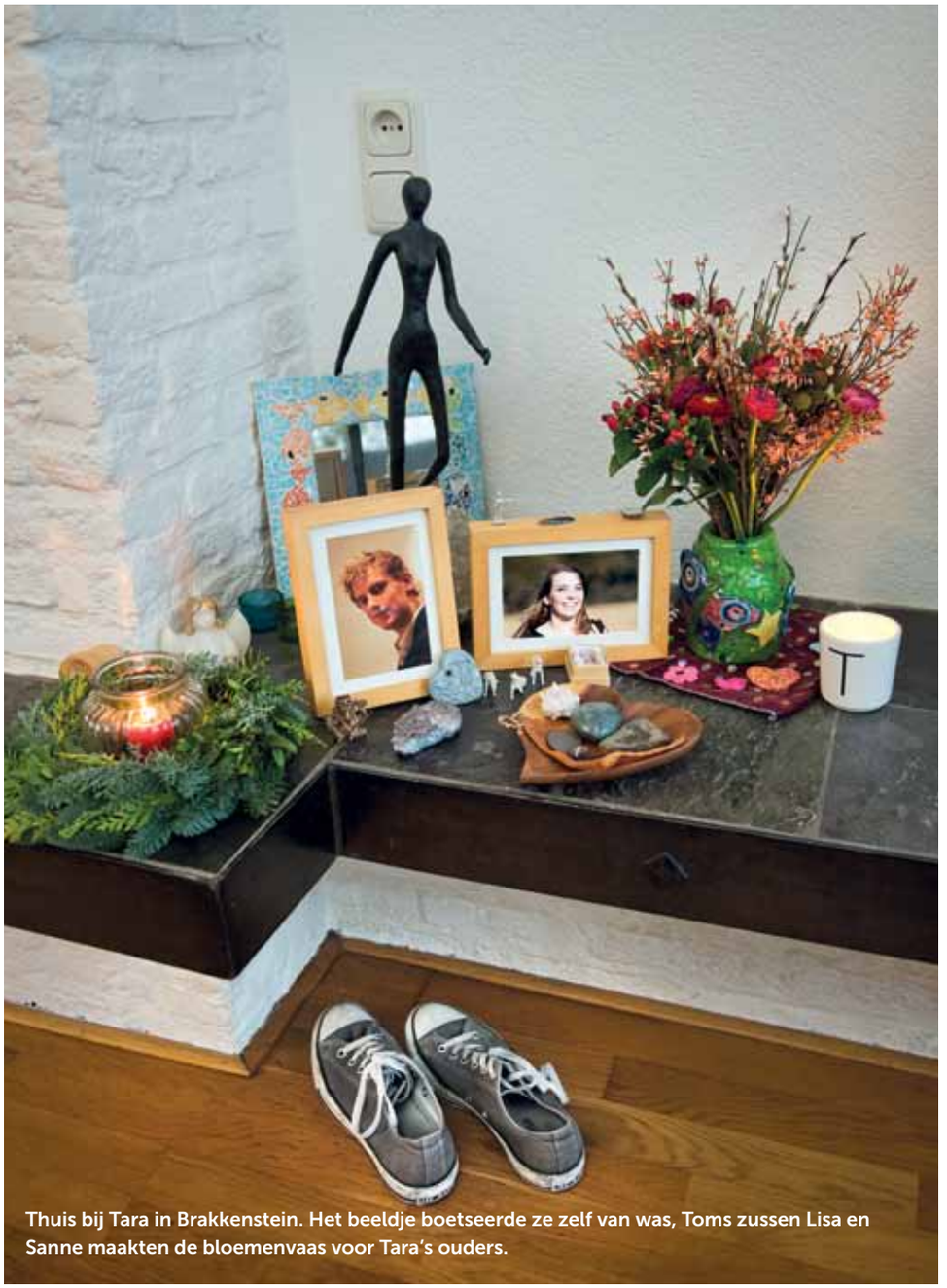

Thuis bij Tara in Brakkenstein. Het beeldje boetseerde ze zelf van was, Toms zussen Lisa en Sanne maakten de bloemenvaas voor Tara's ouders.

opluchting. Hondje Kwibus, van Bea en Marcel, kwispelt. Het is gelukt. En wat waren er veel mensen. Oók weer van de Radboud Universiteit.

"Een paar weken geleden hebben we een boom geplant op de plek van het ongeluk", vertelt Menno te Slaa in november. Weer trokken de twee families samen op. Beide hadden ze behoefte aan iets blijvends. Boven de eettafel in Brakkenstein brandt een lamp. Het duister valt vroeg in, want het loopt tegen het eind van het jaar. Het wordt de tweede kerst zonder Tara. Misschien is het waar wat ze zeggen, dat het eerste jaar het ergst is, denkt Menno. "Je moet al die feestdagen door, al die momenten dat je

'HET KLOPT NIET EN HET ZAL **NOOIT** KLOPPEN'

normaal gesproken samen was geweest. Dat is een crime." Hij werkt inmiddels weer, net als Miriam en de ouders van Tom. Bijna dagelijks komt hij langs de universiteit, want ze wonen vlakbij. Onverdraaglijk vond hij dat in het begin. "Dan keek ik of ik haar zag." Tara was achttien. Ze wilde leren zeilen, parachutespringen, ze wilde ooit kinderen, ze wilde nog zo veel. De laatste keer dat hij haar vasthield weet hij nog: de woensdagavond voor het ongeluk. Menno had haar geholpen met wiskunde. Hij had zelf informatica gestudeerd in Nijmegen, ze hadden nog dezelfde wiskundedocent gehad – Wim Gielen. Tara begreep de materie niet, hij slaagde er niet in het haar uit te leggen. Het werd laat en er ontstond wat wrijving. "Tara zei 'laat maar pap'. Ze ging haar tanden poetsen. Daarna kwam ze nog even terug en heb ik haar omhelsd. Ik zei 'ik hou van je meid'. Zij zei 'ik ook van jou pap'." Dat hun dochter er niet meer is, kunnen Menno en Miriam nog steeds niet bevatten.

"Het klopt gewoon niet", zegt Bea Aalmers terwijl ze hondje Kwibus aait. "Je ouders gaan op een dag dood. Maar je kind... Het klopt niet en het zal nooit kloppen." Naast de open haard in de huiskamer staat een gedenktafel met foto's en spullen van Tom. De urn, gemaakt door oma, staat tussen de kaarsjes. Onder de tafel twee gekleurde All Stars. De andere, een rode en een blauwe, droeg hij in de kist. Of hij geweten heeft dat Tara op de plek van het ongeluk was overleden? "We weten het niet. De ambulancebroeder zei die nacht tegen hem 'mijn collega is met Tara bezig en jij moet je nu even op jezelf concentreren'. Toen Tom na de operatie bij bewustzijn was, hebben we het niet verteld. Dat kun je niet maken als iemand niet eens kan praten."

Tijdens de wandeling van Tiel naar Nijmegen hadden Tom en Tara nog een stel fietsers aangesproken. Of ze achterop mochten. De bagagedragers waren niet sterk genoeg. Even verderop was een tankstation. Hadden ze dat geweten, dan waren ze daar wel gaan zitten. Als. Maar. Stel. "Van die stomme dingen...", zegt Miriam als ze haar handen warmt aan haar kop thee. Tara geloofde niet in een hemel of in een god, maar ze geloofde wel in 'iets'. Het helpt haar moeder nu dat Tara bij dat 'iets' is, samen met Tom, met wie ze zo gelukkig was. Menno: "Ze zijn bij elkaar. Dat vinden we een troostende gedachte."

Boven is de kamer van Tara nog helemaal intact. Haar beugel ligt nog op de badkamer, in de huiskamer staat een paar gympen. Vader Menno: "Ze kan zo weer thuiskomen." *

Kijk, een jongen met een muts tot over zijn oren
een beker anijsmelk in zijn handen en een meisje op zijn schoot.

Het lijkt wel een kerstkaart, het lijkt wel echt;
twee namaakvolwassenen met voeten om voeten
en vingers die aaien en ogen die elkaar bekijken
en zie: ze dragen sms'jes en handen aan elkaar op.

Er zijn oma's die kussen, er is afgunst in overvloed,
er is een oom die joviale grappen maakt
maar vooral is er een hand losjes op haar been, want

ergens in Groningen, ergens in een kamer vol mensen
wekken een jongen en een meisje de suggestie van eenvoud
en de mensen kijken en kijken maar zien het niet.

IRENE SCHOENMACKER IS DIT COLLEGEJAAR CAMPUSDICHTER. ELKE MAAND SCHRIJFT ZE EEN GEDICHT VOOR VOX. MENAH ILLUSTREERT HAAR WOORDEN.

Thuis

DE KEUZE VAN FOTOGRAAF **BERT BEELEN**

"Bij de eerste thuiswedstrijd van NEC liep de harde kern een 'tifomars' van het centrum via het Willemskwartier naar het stadion. Tifo is afgeleid van het Italiaanse 'tifosi', wat staat voor de meest luidruchtige en fanatieke fans. Zelf heb ik weinig met voetbal, maar ik kom vaak bij wedstrijden voor mijn werk. Mijn jongste zoon is een echte fan, hij zit in het 080-vak in het Goffertstadion. Door hem begrijp ik het familiegevoel van de supporters een beetje. Je gaat met vrienden en moedigt je club aan, ook als het even minder gaat. Voor hen is NEC thuis."

28 slachtoffers van de Watersnoodramp zijn nooit geïdentificeerd. Het Nederlands Forensisch Instituut probeert ze een thuis te geven. Een heldenrol hierbij is weggelegd voor Bonaparte, een in Nijmegen ontwikkeld programma dat in een mum van tijd familierelaties berekent.

Tekst: Martine Zuidweg / **Foto's:** Hollandse Hoogte

ELK SLACHTOFFER EEN GEZICHT

‘FAMILIES KIJKEN NOG ALTIJD REIKHALZEND UIT NAAR **INFORMATIE OVER HET LOT** VAN BROER OF ZUS’

De Watersnoodramp in de nacht van 31 januari 1953 is voor de meeste Nederlanders slechts een feit uit de geschiedenisboekjes. Hoewel de overstroming een van de grootste vaderlandse natuurrampen is en aan 1836 mensen het leven kostte, is die al lang voltooid verleden tijd. Voor veel overlevenden uit de getroffen gebieden in Zeeland, Zuid-Holland en West-Brabant is de Watersnoodramp echter nooit voorbijgegaan. De herinneringen aan de rampnacht vormen voor hen een levenslang trauma. Dat geldt niet in de laatste plaats voor de families die al die tijd onwetend zijn gebleven over het lot van vader, moeder, broer of zus. Op het Zeeuwse eiland Schouwen-Duiveland, waar de waterstand het hoogste niveau bereikte van de Nederlandse kustlijn, liggen nog 28 onbekende slachtoffers in groepsgraven. Er zijn drie graven, op de begraafplaatsen van Nieuwerkerk – een van de dorpen waar de meeste slachtoffers vielen – Ouwerkerk en Serooskerke.

Het Landelijk Bureau Vermiste Personen van de nationale politie heeft besloten alsnog de identiteit van de onbekende slachtoffers te achterhalen. Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) kreeg de taak om het speurwerk te doen. De burgemeester van Schouwen-Duiveland, die voor een opgraving toestemming moet geven, werkt mee. Het is immers nu of nooit; over vijftig jaar zijn er geen nabestaanden meer die hun DNA kunnen afstaan voor onderzoek.

Er zijn families die nog altijd reikhalzend uitkijken naar informatie over het lot van de broer of zus die nooit meer thuiskwam na die fatale nacht ruim zestig jaar geleden, weten ze inmiddels bij het NFI. “Toen we net waren begonnen met dit onderzoek belde een man, uit Schouwen-Duiveland, ons op. Hij vertelde dat hij zijn zusje sinds de Watersnoodramp niet meer terug heeft gezien. Dan merk je dat zoiets binnen zo’n familie al die jaren voor onzekerheid zorgt”, zegt persvoorlichter Eef Herregodts van het NFI.

Neef en nicht

Het NFI is een van de grootste forensische laboratoria ter wereld. Hier doen ruim 500 professionals speurwerk ten bate van het onderzoek naar strafbare feiten en de opsporing van vermiste personen. Samen behandelen ze zo’n 55.000 onderzoeken per jaar, zegt Herregodts. Sommige zijn vrij eenvoudig, neem de analyse van DNA-sporen op een sigarettenpeuk, andere lijken bijna ondoenlijk. Zoals de opgraving van de nog onbekende slachtoffers van de Watersnoodramp.

De directe familie van de slachtoffers – vader, moeder, broers en zussen – leeft in veel gevallen niet meer. Dat is jammer: hun erfelijk materiaal komt voor 50 procent overeen en zou een belangrijke aanwijzing zijn. Het DNA van verre familieleden verschilt meer van dat van het slachtoffer. Het NFI moet in de meeste gevallen volstaan met DNA van neven, nichten en kleinkinderen. Toon dan maar eens aan wie familie is van wie.

Als het NFI geen beschikking had over het rekenprogramma Bonaparte zou het vrijwel niet mogelijk zijn de slachtoffers te identificeren. Bonaparte, ontwikkeld door fysicus Willem Burgers van de onderzoeksgroep van hoogleraar Biofysica Bert Kappen, bestaat nu drie jaar.

Aan tafel in de kantine van het NFI vertelt biochemicus Carla Van Dongen, werkzaam bij de afdeling Humane Biologische Sporen (de DNA-afdeling), hoe het contact met de Nijmeegse groep is gelegd. Van Dongen was al langer op zoek naar een deugdelijke rekenmethode om verwantschap tussen familieleden vast te

HOE BONAPARTE WERKT

Bonaparte is genoemd naar de Franse generaal die de Nederlanders een achternaam gaf. Want dat is wat het rekenprogramma in feite ook doet: het geeft onbekenden hun naam terug.
Wat stopt het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) in het programma?
Allereerst het DNA-profiel van de onbekende slachtoffers èn dat van de familieleden die DNA hebben afgestaan. Zo'n DNA-profiel bestaat uit een cijferreeks. De cijfers geven aan hoe vaak hetzelfde stukje DNA bij een persoon aanwezig is. Verder stopt het NFI informatie over de stamboom van de familie in Bonaparte (dus wie vader is van wie, wie nicht is van wie etc).
Het rekenprogramma gaat vervolgens als een wasmachine alle informatie door elkaar husselen: het berekent dus niet per DNA-profiel welke relaties er zijn, maar rekent alle relaties in één keer door. Het gebruikt daarvoor een methode die is bedacht door de achttiende eeuwse wiskundige Thomas Bayes en die Bayesiaanse statistiek wordt genoemd.
Bonaparte berekent in feite de kans dat het onbekende slachtoffer

stellen. Zelf gebruikte ze tot voor kort een eenvoudig MS-DOS-programma. "Bij de vliegtuigramp in Suriname in 2008 waren twintig slachtoffers. We hebben ze allemaal kunnen identificeren, maar het duurde heel lang. Het verzamelen van de monsters van de slachtoffers en hun familieleden duurde een paar weken, het opstellen van de DNA-profielen duurde een week of twee. En dan waren we nog een week aan het rekenen."

Daar moet een snellere methode voor komen, voelde Van Dongen wel aan. Want stel dat een grote kernramp plaatsvindt of een bom in de Amsterdamse metro explodeert, dan zou de identificatie van zoveel slachtoffers maanden in beslag nemen. Voor de nabestaanden veel te lang. Ze hoorde over Amerikaanse software die vlak na de ramp met het World Trade Center was ontwikkeld, maar die bleek duur en vertoonde mankementen. "Ik was thuis aan het klagen toen mijn man, hij is wiskundige, voorstelde om de groep van Bert Kappen te bellen."

Vuurdoop

Twee jaar later heeft Willem Burgers de software klaar waarop Van Dongen had gehoopt: een programma dat pijlsnel de kans berekent op een verwantschap tussen DNA-profielen van slachtoffers en hun familieleden. In een paar minuten berekent het welk DNA-profiel het best past bij welke stamboom. Het is april 2010, Van Dongen weet het nog goed.

Een maand later komt de vuurdoop met het neerstorten van het toestel van Afriqiyah Airlines bij Tripoli in Libië: 103 doden, waaronder 70 Nederlanders. Het NFI voerde niet eerder zo'n groot stamboomonderzoek uit, met behulp van Bonaparte. Van Dongen: "Het rampenidentificatieteam was twee weken bezig met het

So far

Vicky Luna Velez (26) uit Lima werkt als promovenda op de afdeling urologie van het Nijmegen Centre for Molecular Life Sciences. Dit jaar viert ze kerst in Dubai. "Mijn zus woont in Dubai. Op kerstavond vliegen mijn vriend en ik daar naartoe. De vliegtickets waren goedkoop, niemand wil die avond reizen. Kerst in een vliegtuig is best saai: iedereen slaapt. Een groot contrast met hoe we normaal gesproken in Peru kerstavond vieren. Alle vrouwen staan in de keuken en we eten kalkoen. Het is zo'n populair gerecht dat mensen in de rij staan voor de poelier om een kalkoen te bemachtigen. In Zuid-Amerika is het zomer in december. Het is bloedheet met al die kaarsen binnen. Toch vind ik het heerlijk om dan warme chocolademelk te drinken.

'Kerst in een vliegtuig is best saai'

De versiering is uitbundig: een hoek van de huiskamer is ingericht als kerststal, compleet met rotspartijen en mos. Mijn zus in Dubai zal ook wat kerststukjes maken. Op eerste kerstdag gaan wij met z'n allen dineren om toch een beetje het familiegevoel te krijgen. Daar draait kerstmis uiteindelijk om."

Opbouw DNA

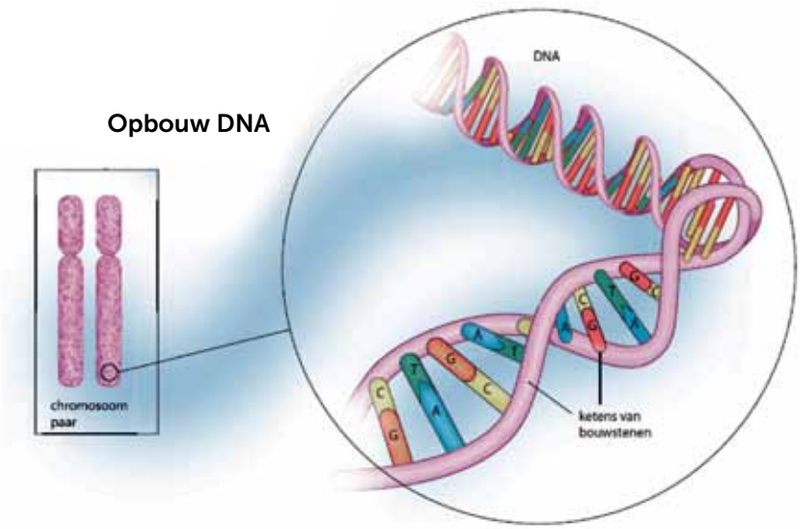

in de stamboom past en deelt die door de kans dat die persoon geen enkele relatie heeft met de andere DNA-profielen in de stamboom. Op het computerscherm verschijnt na enkele minuten een lijst met getallen, in jargon: *likelihood ratio's*. Die getallen geven aan hoe waarschijnlijk het is dat personen thuishoren in een bepaalde stamboom. De meeste mensen kunnen daar niet veel mee, maar Carla van Dongen van het NFI kan er moeiteloos een ordening in aanbrengen. Is het getal hoog genoeg, dan spreekt ze van een match. Dan krijgt de onbekende zijn of haar naam terug.

'EEN **VERMISSING** BRENGT ONRUST MET ZICH MEE'

verzamelen van monsters – spierweefsel en bot – van de slachtoffers en familieleden. Wij waren nog een paar dagen bezig met het maken van DNA-profielen uit dat materiaal. Maar het verwantschapsonderzoek ging daarna snel. Het matchen van de gegevens met behulp van Bonaparte was een druk op de knop en klaar."

Zeeuwse klei

Forensisch archeoloog van het NFI Roosje de Leeuwe was dit najaar aanwezig bij de opgraving op Schouwen-Duiveland. "Het was opvallend dat de meeste lichamen nog vrij compleet waren. Dat zou je niet verwachten als je bedenkt dat het een grote chaos moet zijn geweest vlak na de ramp. Deze mensen zijn waarschijnlijk vrij snel begraven."

Twee pathologieassistenten hebben de 28 skeletten, waaronder die van een paar kinderen en een baby, uit de Zeeuwse klei gehaald. Precisiewerk, verzekert De Leeuwe, want de klei is stug en elk skelet telt 206 botten. Toen moest het speuren naar erfelijk materiaal nog beginnen. Standaard worden voor DNA-doeleinden twee kiezen en een stuk dijbeen uit een lichaam gehaald. Maar kiezen waren in dit geval, ook bij de volwassen skeletten, niet altijd aanwezig.

"Het viel op dat er slachtoffers waren die weinig tanden hadden. Waarschijnlijk zijn er oude mensen bij. Ik kan me voorstellen dat juist zij moeite hadden om weg te komen."

De slachtoffers zijn herbegraven, in een persoonlijk graf, met een nummer. Als het DNA-onderzoek ze heeft thuisgebracht, kan de familienaam erop. De monsters – de stukjes bot en kiezen – zijn overgedragen aan het DNA-lab van het NFI. Het lab haalt het DNA eruit en maakt voor elk persoon een DNA-profiel. Nu is het wachten op genoeg DNA-profielen van hun families voor Bonaparte zijn werk kan doen: zoeken naar relaties.

De politie heeft familieleden van de vermiste slachtoffers opgeroepen hun erfelijk materiaal af te staan. Van Dongen heeft inmiddels van een kleine twintig familieleden DNA ontvangen. Meestal van neven, nichten of kleinkinderen, die iemand missen. "Ik hoop en verwacht eigenlijk ook wel dat meer familieleden hun DNA zullen afstaan."

In de kantine vertelt Van Dongen dat ze zich ervan bewust is dat ze bezig is om de onbekende doden een thuis te geven en de familie te helpen om straks op een goede manier afscheid nemen. "Dat is het mooie van dit werk, je kunt echt wat betekenen voor mensen." Forensisch archeoloog De Leeuwe weet van de onrust die een vermissing met zich meebrengt. "Het blijft een vermissing, totdat je het lichaam kunt teruggeven aan de familie. Dan pas kan het trauma worden afgesloten." *

COLUMN

STUDENT2013

Lieke von Berg, vijfdejaars student Nederlands aan de Radboud Universiteit, werpt elke *Vox* een kritische blik op campus, studentenleven en onderwijs.

Limburg

Mijn eerste buluitreiking woonde ik bij toen ik krap drie weken oud was. 'Als familielid heb je zo je verplichtingen', schreef mijn vader over zijn afstuderen in mijn babyboek. 'Thuis was je niet stil te krijgen, maar 's middags in de aula sliep je overal doorheen. Wij weer apetrots natuurlijk.' Nu, vierentwintig jaar later, probeer ik met wisselend succes een paar gapen te onderdrukken tijdens de buluitreiking van iemand waarvoor ik met alle liefde twee uur opgeklopte blabla doorsta. Ze is de laatste van mijn studievrienden die afstudeert. Ik vraag me af of ook zij zal verdwijnen in het zwarte gat waardoor al mijn studievrienden vroeg of laat worden opgeslokt: Limburg. Eentje was vlak na de introductie al verdwenen om toch te gaan studeren in Maastricht; een ander had na haar bachelor een jaar lang Limburgse lucht nodig om weer te kunnen ademhalen; weer een ander vertrok compleet gedesillusioneerd en masterdiplomaloos uit Nijmegen om in een boekhandel te gaan werken. Studievriend voor studievriend, huisgenoot voor huisgenoot, ex voor ex: stuk voor stuk glijden ze af naar Limburg. Limburg wordt het afvoerputje van afgestudeerden. Limburg wordt één groot reservaat van relieken uit mijn sociale leven. Voor ik mezelf de vraag kan stellen waar het na mijn afstuderen toch heen moet met mij (Den Haag? Limburg? Nijmegen-Oost?) schrik ik op uit mijn mijmeringen door een huilende baby. Het is een zeldzaam talent, zo blijkt maar weer, door uitreikingen heen slapen. Een talent dat ik ergens kwijtgeraakt moet zijn. Ik blijf de volle twee uur wakker. Zo'n stoel is toch stukken minder comfortabel dan een Maxi-Cosi. Ik vraag me af waarom mijn wakker blijven nu niet net zo veel applaus oplevert als mijn braaf slapen toen. Het voelt als een grotere prestatie. De eerstvolgende uitreiking die ik bijwoon zal die van mijn eigen bul zijn, komende zomer. Mag onderhand wel. Al zal ik mijn eerste vertoning in een universitaire aula wel nooit meer helemaal kunnen overtreffen. Twee uur slapen of zes jaar studeren – ze zijn nogal aan inflatie onderhevig, de manieren om ze thuis apetrots te maken.

EEN HELD ZIJ IS EEN KEUZE

Je kunt natuurlijk alle stadskranten uitpluizen, honderden sites afgaan of je abonneren op een veel te frequente nieuwsbrief om erachter te komen wat Nijmegen komende maand te bieden heeft op cultuurgebied. Maar je kunt ook gewoon achterover leunen en vertrouwen op de mening van vier *Vox*-deskundigen.

ZIEN

MARLON JANSSEN (25), STUDENT ALGEMENE CULTUURWETENSCHAPPEN EN FILMFANAAT

1. MAD MEN VIDS

De populaire serie gezien door de ogen van videokunstenaars.

2. EUROPESE DAG VOOR DE KORTE FILM

21 december, LUX

Op de kortste dag van het jaar kun je in verschillende bioscopen naar een compilatieprogramma met vijf Europese shorts. Vind je vijf iets te veel, koop dan een kaartje voor een gewone film: je krijgt er een gratis korte voorfilm bij. 9 euro.

3. SCANDINAVISCHE TV- SERIES

15, 22 en 29 januari in LUX

Met *The Killing* voorop, werd een reeks Scandinavische tv-series de afgelopen jaren in binnen- en buitenland bejubeld. Hoe doen ze dat toch daar in het hoge Noorden? LUX heeft het antwoord. 15 euro per avond.

Stel: de vrouwen uit de serie *Mad Men* komen in opstand. Niet de mannen, maar zij hebben de broek aan. Of: hoofdpersonen Don en Roger zijn homoseksueel. Met *vids* kun je bestaande series herschrijven. De filmpjes bekijken is ook al leuk.

Tekst: Marlon Janssen / **Foto:** Mad Men

Persoonlijk ben ik een enorme fan van *Mad Men*, maar hoewel ik mezelf niet direct als feministe zou bestempelen, krijg ik zin om met dingen te gooien of een willekeurige man voor zijn harses te slaan als ik zie hoe die rokende, drinkende, vreemdgaande mannen in de serie met vrouwen omgaan. Is er werkelijk een tijd geweest waarin we het normaal vonden dat vrouwen zo snel mogelijk trouwden om vervolgens als passieve schapen achter hun man aan te lopen? Dachten mannen oprecht dat vrouwen zo veel dommer waren dan zij? Volgens de makers van *Mad Men* wel, want de enige reden dat wij kijkers gemarteld worden met deze seksistische waanzin, is dat de makers recht willen doen aan de 'historische realiteit'.

Gelukkig zijn er artiesten en fans die een antwoord hebben op deze hemeltergende mediabeelden. Op YouTube en websites als popculturepirate.com verschijnen steeds vaker zogenaamde *(fan)vids*: video's die beelden uit series, films of clips hergebruiken om ze te becommentariëren of van een nieuwe betekenis te voorzien. Het verlossende antwoord op mijn frustratie is 'MAD MEN: Set Me Free' (YouTube), waarin de vrouwen uit *Mad Men* in opstand komen. Twee videokunstenaars hebben scènes zodanig 'geremixed' dat het lijkt alsof de vrouwen in de serie de touwtjes in handen hebben. Aldus maken de *vids* je enerzijds bewust van de manier waarop de serie vrouwen neerzet, en anderzijds schotelen ze je een diametraal ander verhaal voor, waarin de vrouwen heldinnen zijn. Vids zijn dus niet alleen kritisch, maar lossen het geschetste misstand meteen even voor je op.

Op YouTube vind je ook de clip 'QueerMen: Don Loves Roger', waarin het lijkt alsof vrouwenverslinders Don en Roger uit *Mad Men* er een homo-erotische affaire op nahouden. En dat is hilarisch én raak, want hoewel vrouwen

als voetvegen behandeld werden in de jaren zestig, homoseksuelen waren al helemaal de sjaak. Door de twee Don Juans van de serie homoseksueel te maken, wijst de maker fijntjes op het gebrek aan realistische gay personages in onze beeldcultuur enerzijds en de stereotype verwijfde homo die we wél geregeld voorbij zien wapperen. Don en Roger zijn succesvolle kerels, waarom zouden zij niet gay kunnen zijn?

Kortom: beeldcultuur is anno 2013 geen eenrichtingsverkeer meer. Computerprogramma's om video's mee te maken zijn voor elke laptop beschikbaar. En met dank aan sites als YouTube vertrouw je jouw geniale parodie met één druk op de knop toe aan de hele wereld. Heb je twee linkermuizen? Niet getreurd: kijkerspubliek moet er ook zijn. Hier heb je alvast een lijstje met mijn favoriete *vids*.

De ware held in Harry Potter is Neville Longbottom:
www.youtube.com/watch?v=Rc7Wz03VKfA
Lois uit Family Guy blijkt een drinkend feestbeest te zijn:
www.youtube.com/watch?v=0AKg7UDaFAE
Jay-Z is diep in zijn hart een onschuldig meisje van 22 met grote dromen (klik op 'Picasso Baby, I'm feeling 22')
en **Carrie en haar vriendinnen uit SATC zijn eigenlijk gay:**
(klik op 'Queer Carrie', project 2 & 3 zijn het leukst vind ik)
www.popculturepirate.com/video-remixes

LUISTEREN

ROBIN OOSTRUM (24), STUDENT INFORMATICA, DJ IN DOORNROOSJE EN FREELANCE POPJOURNALIST

1. NAVARONE
21 december, Roepaen (Ottersum)
De Nijmeegse rockband Navarone geeft een speciaal akoestisch optreden in het prachtige Roepaen, op een half uur rijden van Nijmegen.
20 euro, 17.00 uur.

2. AUTOMATIC SAM
28 december, Doornroosje
Nog meer Nijmeegse rock: Doornroosje sluit het jaar af met een thuiswedstrijd voor de gitaarband van Automatic Sam.
10 euro. 21.00 uur.

3. COELY
23 januari, Merleyn
Laatste kans om Coely in een kleine zaal te zien. De jonge Antwerpse funky hiphopper met warme soulstem kan wel eens een hele grote worden.
8 euro. 22.00 uur.

LEZEN

JELKO ARTS (21), STUDENT NEDERLANDS EN REDACTEUR BIJ LITERAIR TIJDSCHRIFT OP RUWE PLANKEN

1. DE ZONNIGE KIJK
Marten Toonder

Geschreven en getekend in 1976, maar onlangs opnieuw uitgebracht: *De zonnige kijk* is een verrassend actueel Bommelverhaal over economen en investeringen. Toonder schreef stripgeschiedenis.

2. EEUWELINGEN
Steffie van den Oord
Nu in een nieuwe druk: een bundeling levensverhalen van 100-jarigen en die zijn echt het lezen waard. De Radboud-alumna schrijft met respect over ouderen en daardoor is *Eeuwelingen* een boek vol humor en evenveel treurnis.

3 . 2666
Roberto Bolaño
Nog meer heruitgaven: uitgeverij Lebowski eert dit jaar Roberto Bolaño. Terecht! Ik ben vooral fan van de verzonnen schrijvers die Bolaño in zijn boeken aandraagt. Lees eerst *2666* (een weliswaar dikke pil over fictie en werkelijkheid) en daarna *Nazi literatuur in de Amerika's*.

UITGAAN

SIMON MAMAHIT (21), STUDENT PSYCHOLOGIE, UITGAANSEXPERT EN RAPPER DISCIPLINE

1. MAGICAL LATIN X-MAS PARTY
25 oktober, Amanné

Houd je niet van kerstvieren voor de open haard? Kom dan naar Amanné, het Caraïbische stukje van Nijmegen en dans onder andere salsa en zouk.
10 euro. 22.00 uur.

2. NIGHT SHIFT 1 YEAR ANNIVERSARY
10 januari, Merleyn
Night Shift is hard op weg om hét *heavy bass* en *experimental vibes*-feest van Nijmegen te worden. Deze editie staat in het teken van het eenjarig bestaan met onder meer de Rotterdamse grootmeester *Bluntspeakers*.
5 euro. 23.00 uur.

3. SHAKE YOUR RUMP 'NEW YEARS EVE'
31 december, Merleyn
Dj Onko en dj Oop beheersen de kunst van het *firestarten* als geen ander. Alles wat dansbaar is, wordt je toegesmeten, van disco en electro tot keiharde hits.
15 euro (voorverkoop 10 euro). 00.30 uur.

Thuis

DE KEUZE VAN FOTOGRAAF **DICK VAN AALST**

"Links op de foto zie je de kust van Helsinki. De zee is bevroren. Mijn vriendin en ik zijn gek van Scandinavië. Zodra ik me tussen het ijs bevind, krijg ik een thuisgevoel. 'Ha. We zijn er.' In Helsinki vierden we de laatste jaarwisseling. Je ziet hier een lelijk industrieterrein aan de rand van de stad, maar door de witte laag deert die lelijkheid niet. Als er ijs ligt op de plassen in Nederland, ben ik gelukkig. Jammer dat mensen meteen gaan klagen. Ik denk dan: 'geniet nou, voor je het weet is het weer voorjaar'."

AGENDA

MEDEDELINGEN OF BERICHTEN VOOR **VOX CAMPUS** KUNT U STUREN NAAR: VOXCAMPUS@VOX.RU.NL DE VOLGENDE VOX VERSCHIJNT OP 30 JANUARI 2014.

NIEUW GEZICHT

NAAM: MIRJAM ZUIL
LEEFTIJD: 47
VORIGE FUNCTIE: PROGRAMMANAGER POSTACADEMISCH ONDERWIJS ERASMUS ACADEMIE.
HUIDIGE FUNCTIE: AMBTELIJK SECRETARIS EXAMENCOMMISSIE BEDRIJFSKUNDE / COÖRDINATOR ONDERSTEUNING BEDRIJFSVOERING BEDRIJFSKUNDE.

Wat houdt je functie in?
'Ik heb eigenlijk twee functies. Als ambtelijk secretaris van de Examencommissie behandel ik, soms samen met de voorzitter en soms met de hele commissie, verzoeken van studenten. Ook bij fraudegevallen treden we op. Daarnaast coördineer ik de ondersteuning van de bedrijfsvoering. Daarvoor ben ik aanwezig bij vergaderingen van het managementteam, en leg ik de verbinding tussen de studieadviseurs, Examencommissie en de leerstoelhouders.'
Hoe bevalt het?
'Ik vind het fantastisch om in de universitaire wereld te werken. De mensen met wie ik in contact kom, verbreden mijn horizon. Wat me in mijn huidige functie hier in Nijmegen opvalt, is dat dit zo'n gemoedelijke universiteit is.'

ALGEMEEN

www.ru.nl/fb
18 & 19 DECEMBER, 17:00-19:00 uur: Op deze dagen kun je in de Refter aanschuiven voor een speciaal kerstmenu tegen een zachte prijs. Studentenorkesten zorgen voor een gezellige kerstsfeer.
Tijdens de kerstvakantie (23 december t/m 3 januari) zijn de openingstijden van een aantal faciliteiten op de campus gewijzigd.
DE REFTER: 23 december: Geopend van 11.00-19.00 uur; 24 december: Geopend van 11.00-14.00 uur; 25 december t/m 1 januari: Gesloten; 2 januari: Geopend van 11.00-19.00 uur; 3 januari: Geopend van 11.00-14.00 uur.
23 DECEMBER T/M 3 JANUARI: In deze twee weken zijn gesloten: Het Gerecht, Restaurant FNWI, Sportcafé, Cultuurcafé, DE-café, Campusshop, Aula, en Studiecentrum Soeterbeeck.
25 DECEMBER T/M 1 JANUARI: Huize Heyendael is gesloten.

www.ru.nl/studentenkerk
24 DECEMBER, 21:30 uur: Er zijn deze dag twee vieringen: 21.30 uur oecumenische kerstviering (hiervoor zijn kaarten nodig die op 2e en 3e advent worden uitgedeeld na de viering) en 24.00 uur Nachtmis (RK - engelstalig). Locatie: Studentenkerk.
5 JANUARI, 11:00 uur: Nieuwjaarslunch. Na de eerste viering in het nieuwe jaar zullen wij een Nieuwjaarslunch organiseren met oliebollen en wafels. Bezoekers hoeven zelf niets mee te nemen.
Locatie: Studentenkerk.

CULTUUR

www.ru.nl/cultuuropdecampus
8 JANUARI, 19:30 uur: Filmvertoning Melancholia van regisseur Lars von Trier. In Melancholia zijn we getuige van het dramatische huwelijksfeest van de depressieve Justine, tegen de vervreemdende achtergrond van een wereld die haar einde ziet naderen. Bezoekers van de film krijgen middels een combiticket korting om de nieuwe film van Von Trier, Nymphomaniac, te gaan zien in LUX.
Locatie: Collegezalencomplex.
14 JANUARI, 19:30 uur: Stukafest Kick-off party. Op deze gezellige winteravond start de kaartverkoop van het Stukafest, het festival waar je drie rondes cultuur kunt bezoeken in tot podium omgebouwde studentenkamers. Maud Gorissen verzorgt de muziek. Locatie: Studentenkerk.
21 JANUARI, 20:30 uur: Teus Nobel Liquid Music Quintet. Jazzmuziek op de campus! Teus Nobel begon op zijn negende trompet te spelen en is nooit meer opgehouden. Nobel speelde in diverse bekende orkesten, en bracht in 2012 zijn eerste solo album uit. Jazzism schrijft daarover: 'De band is goed ingespeeld, strak en dynamisch, met mooie melodische en ritmische thema's.'
Locatie: Cultuurcafé.
23 JANUARI, 20:30 uur: Theater van DudaPaiva Company met 'Break a Legend'. Het internationale dansgezelschap DudaPaiva Company doorbreekt de vierde wand tussen publiek en artiest met een combinatie van dans en poppen. Laat je meeslepen in het intrigerende verhaal van Nike en Medusa. Locatie: De Rode Laars.

SPORT

Tijdens de kerstvakantie gelden er aangepaste openingstijden voor het USC (zie hieronder). De cursussen gaan tijdens deze vakantie niet. Voor de ticketuren geldt een aangepast programma (zie de website).
24 DECEMBER: Open van 8.00-17.00 uur.
25 DECEMBER: Gesloten.
26 DECEMBER: Open van 8.00-17.00 uur, alleen vrij sporten, wel fitnessbegeleiding.
31 DECEMBER: Open van 8.00-17.00 uur.
1 JANUARI: Gesloten.

Foto: Erik van 't Hullenaar

De preparatie van het toetje van het kerstdiner in 2012.

So far

De Bulgaarse promovendus Mariam Aslanyan (30) is onderzoeker op het laboratorium hematologie van het Radboudumc. Dit jaar viert ze kerst in het huis van haar schoonouders.
"Dit jaar doen we het rustig aan. Geen grote familiebijeenkomst. Gewoon mijn vriend en ik en misschien mijn zwager en vrouw. We gaan wel uitgebreid koken. We logeren in het huis van mijn schoonouders. Zij gaan op vakantie en we passen op hun katten. Dat wordt een andere kerst dan ik gewend ben. Bij mijn ouders thuis eten we op kerstavond een vegetarisch diner. Het diner moet uit een oneven aantal gerechten bestaan, waarom weet ik niet. Een typisch voorbeeld daarvan is *pitka*. Dat is brood waarin we een takje en een munt verstoppen. We verpakken overigens de munt en het takje in folie, zodat ze geen rare smaakjes achterlaten. Het takje symboliseert een voorspoedig jaar; een van oorsprong boerentraditie. De munt staat voor een welvarend jaar. Degene die deze verrassingen heeft, wordt dit jaar beloond met extra geluk."

'Thuis bij mijn ouders in Sofia eten we op kerstavond een vegetarisch diner'

PROMOTIES & ORATIES

PERSONEEL
www.ru.nl/pv
DECEMBER & JANUARI: Leden van de personeelsvereniging kunnen in december en januari met korting naar voorstellingen in De Vereeniging en de Stadsschouwburg, onder andere van Het Internationaal Danstheater, Het Wolga Kozakken Koor, Buurman en Buurman, en Sabrina Stark.

SOETERBEECK PROGRAMMA
www.ru.nl/sp
19 DECEMBER, 20:00 uur: Programma over Middeleeuwse kerstliederen. Neerlandici Johan Oosterman en Dieuwke van der Poel, en religiewetenschapper Peter Nissen, vertellen over de literaire, muzikale en spirituele betekenis die uit de liederenverzameling oprijst. Ensemble Trigon brengt enkele liederen ten gehore. Locatie: Mariënburgkapel.
21 JANUARI, 20:00 uur: Programma: 'Copy paste? Romans en Bijbelverhalen vergeleken.' Elk nieuw verhaal ontstaat bewust of onbewust uit eerdere verhalen. Welke overeenkomsten zijn er tussen een roman en een Bijbelverhaal? Annelies Verbeke, schrijfster van de boeken *Slaap!* en *Vissen redden*, gaat hierover in gesprek met Nico ter Linden, predikant en auteur.
Locatie: Collegezalencomplex.
26 JANUARI, 13:30 uur: Lezing bij tentoonstelling *Nature Rewired*. Met de expositie *Nature Rewired* in Museum Het Valkhof zet kunstenaar Christiaan Zwanikken de ogenschijnlijke tegenstelling tussen natuur en techniek op scherp.
Locatie: Museum Het Valkhof.
29 JANUARI, 20:00 uur: Holocaust Memorial Day Getuigenis door Herman van Praag. Van Praag is emeritus hoogleraar Psychiatrie aan de Universiteit van Maastricht en overleefde als Joodse jongen de Tweede Wereldoorlog. Hij zal vertellen over hoe zijn verblijf in concentratiekamp Theresienstadt zijn leven tekende.
Locatie: Aula.

BENOEMINGEN
DHR. DR. R.H.J. (RON) SCHOLTE is op 1 oktober 2013 benoemd tot bijzonder hoogleraar Jeugdzorg.
DHR. DR. A.P.A. (ARDI) ROELOFS is op 1 december 2013 benoemd tot hoogleraar Taal en aandacht (FSW).

VOOR INTERNE EN EXTERNE VACATURES VAN DE UNIVERSITEIT ZIE
WWW. RADBOUDNET.NL

7 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie dhr. drs. S. de Kleijn (UMC) 'About waves and poison. Immune-modulatory effects of electromagnetic fields and lipopolysaccharide in experimental models'.
7 JANUARI, 16.30 UUR: Promotie mw. drs. C.C.S. Delnooz (UMC) 'Unravelling primary focal dystonia. A treatment update and new pathophysiological insights'.
8 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. drs. R. Koordeman (FSW) 'Do we act upon what we see? Effects of media alcohol portrayals on immediate drinking behaviour'.
8 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie mw. drs. N. Karthaus (UMC) 'Hormones & vitamins. Orchestrators of dendritic cells and cancer'.
8 JANUARI, 16.30 UUR: Promotie dhr. drs. J.S. Willemsen (FNWI) 'Compartmentalized catalysis'.
9 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie mw. drs. M.M.E. Delville (FNWI) 'Organic synthesis in continuous flow. Towards integrated multiple processes'.
10 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie mw. E.H. Monse (UMC) 'The neglected state of oral health in the Philippines. Effective action for change'.
10 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. drs. M.A. van der Marck (UMC) 'The many faces of Parkinson's disease: towards a multifaceted approach?'.
10 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie dhr. drs. J.T. van Mierlo (UMC) 'Viral suppression of antiviral RNAi in insects'.
13 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie dhr. drs. R.M. Krug (FdM) 'Gemakkelijk geld. Kroniek van de problemen met het Europees Sociaal Fonds in Nederland'.
13 JANUARI, 16.30 UUR: Promotie mw. drs. N.M.C. Mathijssen (UMC) 'Novel perspectives to improve the outcome of bone impaction grafting in revision surgery of total hip arthroplasties'.
14 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie dhr. drs. H.J. Jürgens (FdL) 'Roeping India. Religie, verlichting en koloniale expansie. Duitse zendingsberichten 1750-1810'.
14 JANUARI, 16.30 UUR: Promotie dhr. mr. C. Cahn (FdR) 'Sovereignty, autonomy and right. Human rights law and the international effort to seek justice for Romani women coercively sterilized in the Czech and Slovak Republics'.
15 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie mw. drs. E.A. Op de Beek (FdL) 'Een literair fenomeen van de eerste orde. Evaluaties in de Nederlandse literaire dagbladkritiek, 1955-2005: een kwantitatieve en kwalitatieve analyse'.
16 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. drs. A.M.C. Segbers Lokate (FNWI) 'Autoepitopes generated by protein modification. Multiplexed analysis and pathophysiological aspects'.
17 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. drs. G.T.L. Janssen (FSW) 'Diagnostic assessment of psychiatric patients: A contextual perspective on executive functioning'.
17 JANUARI, 15.45 UUR: Oratie dhr. prof. dr. ir. E.J. Sol (FNWI) 'Innovatie tussen maatschappij en wetenschap'.
20 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie dhr. drs. A.F. Wagenaar (FSW) 'Temporary work and health & well-being: A two-way street?'.
20 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie mw. G. Turco (FdL) 'Contrasting opposite polarity in Germanic and Romance languages: Verum focus and affirmative particles in native speakers and advanced L2 learners'.

PROMOTIE 20 JANUARI, 12.30 UUR: PROMOTIE DHR. DRS. A.F. WAGENAAR (FSW) 'TEMPORARY WORK AND HEALTH & WELL-BEING: A TWO-WAY STREET?'.

Wat heb je onderzocht?
Ik onderzocht wat de invloed van het hebben van een tijdelijk contract op de gezondheid en het welzijn van werknemers, ten opzichte van het hebben van een vast contract.
Wat zijn je bevindingen?
Gezonde werknemers krijgen doorgaans de mogelijkheid om te groeien naar een vast contract, wat hun gezondheid en welzijn bevordert. Ongezonde werknemers verliezen vaak hun vaste baan en krijgen daardoor te maken met tijdelijke contracten, wat hun gezondheid verder doet dalen.
Wat kunnen we met die kennis?
Mijn onderzoek laat onder andere zien dat er binnen de groep tijdelijke werknemers veel diversiteit bestaat qua gezondheid en welzijn. Dit is van belang voor beleidsmakers; hun maatregelen kunnen ze dus het beste op uitzendkrachten richten.

21 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie mw. drs. A.E.M. Wammes (FNWI) 'Design, synthesis and orthogonal immobilization of peptide and protein ligands. Towards a biosensor for food allergen detection'.
22 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie dhr. drs. P. Dura (UMC) 'The genetics of detoxification enzymes and esophageal cancer susceptibility'.
22 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie mw. drs. A.J. Withagen (FSW) 'Tactual functioning of blind children'.
22 JANUARI, 16.30 UUR: Promotie dhr. drs. G. van de Wetering (UMC) 'Short run and long run cost-effectiveness outcomes in health care'.
23 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. drs. A.G. Huppelschoten (UMC) 'Improving patient-centredness of fertility care'.
24 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie dhr. H.S.A. Alghamdi (UMC) 'Osseointegration of dental implants in osteoprotic conditions'.
24 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie dhr. drs. S.R. Damminga (FdR) 'Onverschuldigde betaling en ongerechtvaardigde verrijking als bronnen van verbintenissen'.
24 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. drs. I.M.J. Meijer (FNWI) 'Ubiquitination and deubiquitination of ERBB receptors'.
24 JANUARI, 15.00 UUR: Afscheidscollege dhr. prof. dr. A.C.M. Rietveld (FdL) 'Wat de fonetiek te bieden heeft aan de spraak- en taalpathologie'.
27 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie mw. P.M. Figueiredo Nunes (UMC) 'Interplay of glucose and lipid metabolism in skeletal muscle and liver assessed by multinuclear magnetic resonance spectroscopy'.
27 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie mw. F.P. Tulinayo (FNWI) 'Combining system dynamics with a domain modeling method'.
27 JANUARI, 16.30 UUR: Promotie mw. mr. A.H. Pool (FdR) 'Particuliere recherche door werkgevers. De beoordeling van recherchegedrag van werkgevers in het Nederlands recht in het licht van artikel 8 EVRM'.
28 JANUARI, 10.30 UUR: Promotie dhr. Suhadi (FFTR) '"I come from a Pancasila Family". A discursive study on Muslim-Christian identity transformation in Indonesian Post-Reformasi Era'.
28 JANUARI, 14.30 UUR: Promotie mw. drs. J.T. Bos (UMC) 'All hands on deck. Age group differences in university employees related to work and health'.
29 JANUARI, 12.30 UUR: Promotie dhr. drs. A.W.G. Nijhuis (UMC) 'Coatings for bone implantology: organic-inorganic surface modifications using wet-chemical deposition techniques'.
30 JANUARI, 15.45 UUR: Oratie dhr. prof. dr. E. Verheul (FNWI) 'Cyber security: back to the future'.